

Nr 46

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 35 § 2 och 4 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 25 mars 1966 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 90, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändrad lydelse av 35 § 2 och 4 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

2) förordning om ändring i förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås att skattepliktig realisationsvinst vid avyttring av aktier och likartade tillgångar, som skattskyldig innehåft minst fem år, skall beräknas till 10 procent av vad den skattskyldige erhållit för egendomen. Skattepliktig vinst skall dock inte beräknas om det framstår som sannolikt att avyttringen skett utan vinst eller med en vinst som inte överstiger 5 procent av vad den skattskyldige erhållit. Bestämmelserna skall ej heller gälla vid omflyttning av organisationsaktier inom en koncern. Vidare föreslås Kungl. Maj:t få rätt att medge undantag från bestämmelserna vid avyttring som är föranledd av strukturrationalisering. Från den schablonmässigt beräknade skattepliktiga realisationsvinsten under ett beskattningsår medges avdrag med 500 kronor. Vid avyttring av aktier eller likartade tillgångar som innehafts mindre än fem år skall skattepliktig realisationsvinst beräknas enligt nu gällande regler. Beskattning skall dock ske även när sådana tillgångar förvärvats genom arv eller gåva eller liknande fång. Förslaget grundas på aktievinstutredningens betänkande (SOU 1965: 72).

De ovannämnda *författningsförslagen* är av följande lydelse.

**Förslag
till
Lag
om ändrad lydelse av 35 § 2 och 4 mom. kommunalskattelagen
den 28 september 1928 (nr 370)**

Härigenom förordnas, att 35 § 2 och 4 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

35 §.

2 mom. Till intäkt — — — tid (realisationsvinst).

Har egendom, som skattskyldig erhållit såsom gåva av make eller skyldeman, av givaren förvärvats genom fång, som ovan sägs, skall frågan om och i vad mån skattepliktig realisationsvinst skall anses föreligga bedömas med hänsyn till sistnämnda fång. Motsvarande skall gälla om make vid bodelning i anledning av andra makens död erhållit egendom, som förstnämnde make, före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, eller om make vid bodelning av annan anledning än andra makens död erhållit egendom, som någondera maken före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång.

(Föreslagen lydelse)

35 §.

Har egendom, som skattskyldig erhållit såsom gåva av make eller skyldeman, av givaren förvärvats genom fång, som ovan sägs, skall frågan om och i vad mån skattepliktig realisationsvinst skall anses föreligga bedömas med hänsyn till sistnämnda fång. Motsvarande skall gälla om make vid bodelning i anledning av andra makens död erhållit egendom, som förstnämnde make, före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, eller om make vid bodelning av annan anledning än andra makens död erhållit egendom, som någondera maken före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång. *Har även den skattskyldiges fångesman erhållit egendomen såsom gåva av make eller skyldeman eller vid sådan bodelning som nyss nämnts, skall bedömningen ske, som om avyttringen verkstälts av den som närmast dessförrinnan förvärvat egendomen på annat sätt än genom sådan gåva eller bodelning. Egendom som avses i c) nedan*

¹ Senaste lydelse av 35 § 2 och 4 mom. se 1959: 127.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

och som skattskyldig erhållit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller annat fång, vilket icke är jämförligt med köp eller byte, anses alltid förvärvat genom det köp, byte eller därmed jämförliga fång som skett närmast dessförinnan.

Såsom skattepliktig	— — — — —	10 »	25 % » »
b) då fråga är om vinst genom avyttring av annan egendom än fastighet:		b) då fråga är om vinst genom avyttring av annan egendom än fastighet eller egendom som avses i c) nedan:	
om egendomen	— — — — —	5 »	25 % » »

c) då fråga är om vinst genom avyttring av aktie, andel i aktiefond, fondandel eller teckningsrätt till aktie eller av andel i ekonomisk förening eller handelsbolag eller av annan rättighet som är jämförlig med här avsedd andelsrätt eller aktie, dock ej av aktie eller andel i bostadsaktiebolag eller bostadsförening som avses i 24 § 3 mom.:

om egendomen innehafts

mindre än 2 år	100 % av vinsten
2 år men mindre än 3 år	75 % » »
3 år men mindre än 4 år	50 % » »
4 år men mindre än 5 år	25 % » »

Avyttrar skattskyldig egendom som avses i c) och som den skattskyldige innehaft fem år eller mera och framstår det icke som sannolikt att avyttringen skett utan vinst eller med vinst ej överstigande 5 procent av vad den skattskyldige erhåller för egendomen, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas ett belopp motsvarande 10 procent av vad han erhåller för egendomen efter avdrag för kostnad för avyttringen. Från sammanlagda beloppet av skatteplik-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

tig realisationsvinst enligt detta stycke under ett beskattningsår äger skattskyldig åtnjuta avdrag med 500 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levit tillsammans med andra maken, får nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 500 kronor. I intet fall får dock skattskyldig åtnjuta avdrag med högre belopp än som svarar mot sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke.

Kan tillämpning av föregående stycke antagas hindra strukturrationalisering som är önskvärd från allmän synpunkt, äger Konungen eller myndighet som Konungen bestämmer medgiva befrielse därifrån helt eller delvis, om företag som beröres av strukturrationaliseringen gör framställning därom senast den dag avyttringen sker.

Vad ovan — — — — — å tomträtt.

Har jordbruksfastighet — — — — — nämnda del.

4 m o m. Vinst, som uppkommit genom att fast eller lös egendom tagits i anspråk genom expropriation eller liknande förfarande eller eljest avyttrats under sådana förhållanden, att tvångsförsäljning som nyss sagts måste anses vara för handen, är icke i något fall att anse som skattepliktig realisationsvinst, dock att skatteplikt enligt eljest gällande regler föreligger därest det skäligen kan antagas, att avyttringen skulle ägt rum även om tvång icke förelegat. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning beträffande realisationsvinst vid upplåtelse av nyttjanderätt eller servitutsrätt till fastighet för obegränsad tid mot engångsersättning.

4 m o m. Vinst, som uppkommit genom att fast *egendom* eller annan lös egendom *än sådan som avses i 2 mom. tredje stycket c)* tagits i anspråk genom expropriation eller liknande förfarande eller eljest avyttrats under sådana förhållanden, att tvångsförsäljning som nyss sagts måste anses vara för handen, är icke i något fall att anse som skattepliktig realisationsvinst, dock att skatteplikt enligt eljest gällande regler föreligger därest det skäligen kan antagas, att avyttringen skulle ägt rum även om tvång icke förelegat. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning beträffande realisationsvinst vid upplåtelse av nyttjanderätt eller servitutsrätt till fastighet för obegränsad tid mot engångsersättning. *Avyttras egendom som avses i 2 mom. tredje stycket c) under förhållanden som anges ovan, skall skattepliktig realisationsvinst icke beräknas till högre belopp än 10 pro-*

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

cent av vad den skattskyldige erhåller för egendomen efter avdrag för kostnad för avyttringen.

Såsom skattepliktig — — — — — yttre rationalisering.

Skattepliktig realisationsvinst enligt 2 mom. fjärde stycket anses icke föreligga när aktie i aktiebolag eller andel i handelsbolag eller ekonomisk förening överlåtes mellan sådana företag inom samma koncern, om moderföretaget i koncernen är aktiebolag eller ekonomisk förening och den överlåtna aktien eller andelen innehaves som ett led i annan koncernens verksamhet än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall tillämpas i fråga om avyttring av sådan egendom som avses i 35 § 2 mom. tredje stycket c), om avyttringen sker den 1 juli 1966 eller senare.

Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst

Härigenom förordnas, att 3 § 4 mom. och punkt 1 av anvisningarna till 1 § förordningen den 30 november 1951 angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

3 §.

4 mom. *Beträffande till inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet hänförlig ackumulerad inkomst skall vad i denna förordning sägs icke äga tillämpning å*

4 mom. *I fråga om inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet gälla förordningens bestämmelser, såvitt avser realisationsvinst, endast intäkt genom vinst, be-*

¹ Senaste lydelse av 3 § 4 mom. och punkt 1 av anvisningarna till 1 § se 1962: 193.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

vinst vid icke yrkesmässig avyttring
av fast eller lös egendom.

räknad enligt 35 § 2 mom. fjärde
stycket kommunalskattelagen, vid
avyttring av aktie eller andel i bo-
lag vars aktier eller andelar vid ti-
den för avyttringen ägdes eller in-
nehades på sätt som anges i 54 §
tredje stycket nämnda lag.

Anvisningar

till 1 §.

1. Inkomst skall — — — — — ifrågavarande år.

För att — — — — — två beskattningsår.

Engångsbelopp, som — — — — — tio år.

*Akkumulerad inkomst, som avses i
3 § 4 mom., skall anses hänföra sig
till det antal år den skattskyldige
innehaft aktien eller andelen.*

Intäkt av — — — — — å fastigheten.

Ackumulerad inkomst, — — — — — kortare tid.

Har jordbruk — — — — — ensam dödsbodelägare.

Vad i — — — — — vara gifta.

Vid skatteberäkning — — — — — samma skattskyldig.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt
därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta
motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 746 av herr *Gösta Jacobsson m. fl.* och
II: 915 av herr *Lothigius m. fl.*, vari hemställts,

A) »att riksdagen måtte besluta följande ändringar i de i propositionen
föreslagna bestämmelserna, nämligen

1) att den skattskyldige må efter den femåriga initialperioden i stället
för 10 procent av försäljningssumman alternativt såsom skattepliktig rea-
lisationsvinst räkna 30 procent av vinsten,

2) att därvid skall vid vinstens beräkning som ingångsvärde upptagas
det genomsnittliga anskaffningsvärdet för de aktier av ett och samma slag,
som förvärvats under ett kalenderår,

3) att därvid må ytterligare efter den femåriga initialperiodens utgång till
ingångsvärdet läggas 3 procent av detta värde om året för det antal år som
aktierna innehafts,

4) att uppkommen vinst vid avyttring av aktie, som förvärvats genom
benefikt fång, arv, bodelning eller gåva, icke skall anses som skattepliktig
realisationsvinst,

5) att — om yrkandet i sistnämnda punkt icke godtages — som ingångsvärde vid vinstens beräkning skall anses värdet dödsfallsdagen respektive vid gåvotillfället,

6) att efter initialperiodens utgång vinst vid avyttring av aktier inom investmentbolag och aktiefonder icke skall anses som skattepliktig realisationsvinst,

7) att realisationsförlust som inte kunnat avdragas från realisationsvinst under samma beskattningsår balanseras och avräknas mot realisationsvinsten under nästföljande fem år, samt

8) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av frågan om ändrade regler för värdering av icke börsnoterade aktier;

B) att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till de ändringar i lagtexten, som erfordras för genomförande av förslagen under A), samt därvid jämväl särskilda ikraftträdandebestämmelser»;

II) de likalydande motionerna I: 749 av herr *Holmberg m. fl.* och II: 916 av herr *Bohman m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte, med avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 90, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förnyad utredning under beaktande av de synpunkter vilka kommit till uttryck i motionerna;

III) de likalydande motionerna I: 750 av herrar *Lundström* och *Bengtsson* samt II: 917 av herrar *Hedlund* och *Ohlin*, vari hemställts,

A) »att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 90 måtte

1) förändra det i propositionen framlagda förslaget om ändrade regler för aktievinstbeskattningen så att vid aktieinnehav av mer än fem år två procent av försäljningssumman för varje år under den tid som aktien innehafts, dock högst sammanlagt 20 år, skall få dragas av försäljningssumman innan beräkning av skattepliktig inkomst enligt schablonmetoden företages, varigenom penningvärdeförsämringen under innehavstiden beaktas,

2) i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att denna lagstiftning bör gälla som ett provisorium samt hemställa om ny utredning av aktievinstbeskattningen med iakttagande av i motionerna angivna synpunkter, samt

B) att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderliga ändringar i författningstexten»;

IV) de likalydande motionerna I: 751 av herr *Sundin m. fl.* samt II: 921 av herrar *Sterne* och *Antonsson*, vari hemställts, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att Kungl. Maj:t efter hörande av riksskatte-nämnden och med beaktande av i motionerna anförda synpunkter snarast utarbetar mer preciserade riktlinjer för användningen av dispenser från erläggande av skatt vid aktieförsäljningar i strukturrationaliseringssyfte»;

V) motionen I: 748 av herrar *Eskilsson* och *Lundberg*, vari hemställts,

A) »att riksdagen — med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 90 — måtte besluta

1) att avdrag för förluster å aktier och liknande tillgångar, som innehafts i minst fem år, skall medges med belopp motsvarande 25 procent av den redovisade förlusten;

2) att vid förmögenhetsbeskattningen samt vid arvs- och gåvobeskattningen värdet på aktier och liknande tillgångar skall reduceras med sex procent;

3) att reglerna om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst skall äga tillämpning vid försäljning av aktier och liknande tillgångar, vilka innehafts i minst fem år;

4) att de föreslagna nya reglerna icke skall äga tillämpning om aktier, som innehafts i minst fem år, inlöses i samband med utskiftning av aktiebolags tillgångar;

5) att avdrag från sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst å tillgångar, som avses i 35 § 2 mom. c) kommunalskattelagen, skall medges med femhundra kronor eller, om den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levtt tillsammans med andra maken, med för dem båda gemensamt högst ettusen kronor;

6) att de föreslagna nya bestämmelserna skall äga tillämpning i fråga om avyttring av aktier och liknande tillgångar, som sker den 1 januari 1967 eller senare, dock att bestämmelserna inte skall tillämpas vid avyttring av aktier och liknande tillgångar, som förvärvats före den 1 januari 1962;

B) att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderliga ändringar i lagtexten»;

VI) motionen II: 875 av herr *Regnéll m. fl.*, vari hemställdts, »att riksdagen måtte antaga den i propositionen föreslagna bestämmelsen om rätt till schablonavdrag med följande formulering:

Avyttrar skattskyldig — — — med 500 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levtt tillsammans med andra maken, får nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 1 000 kronor. I intet fall — — — enligt detta stycke»;

VII) Motionen II: 918 av herr *Hermansson m. fl.*, vari hemställdts, att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 90 måtte

dels i skrivelse till Kungl. Maj:t begära förnyad utredning om aktievinstbeskattningen, grundad på principen att realiserade kapitalvinster skall beskattas i samma utsträckning som vanlig inkomst,

dels besluta att 35 § 2 mom. kommunalskattelagen erhåller sådan lydelse i det stycke under c) som börjar »Avyttrar skattskyldig egendom...» att »som skattepliktig realisationsvinst räknas ett belopp motsvarande 15 procent av vad han erhåller för egendomen efter avdrag för kostnad för avyttringen»;

VIII) motionen II: 919 av herr *Nordgren m. fl.*, vari hemställdts, »att riksdagen måtte, med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 90, besluta att aktiefonder och investmentbolag icke skall vara skattskyldiga för realisa-

tionsvinst på aktier m. m., vilka avyttras efter minst fem års innehav, samt att vederbörande utskott måtte utforma härför erforderlig lagtext»; ävensom

IX) motionen II: 920 av herr *Nordgren m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte, med ändring av den i Kungl. Maj:ts proposition nr 90 föreslagna lydelsen av 35 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen, antaga följande författningsförslag:

35 §.

— — — — —
Såsom skattepliktig realisationsvinst skall ej anses vinst, vilken uppkommit genom avyttring till ett aktiebolag av aktier i ett annat aktiebolag, innehavda minst fem år, mot likvid av nyemitterade aktier i det förvärvande aktiebolaget. Skattepliktig realisationsvinst skall ej heller anses uppkomma vid avyttring av aktier, innehavda minst fem år, under förutsättning att avyttringen skett under ett kalenderår och till samme köpare samt omfattat minst en fjärdedel av samtliga aktier i aktiebolaget. Kan tillämpningen av reglerna om beskattning av vinst vid avyttring av aktier i andra fall än som nu nämnts antagas hindra strukturrationalisering, äger Konungen eller myndighet som Konungen bestämmer medgiva befrielse därifrån, om företag som beröres av strukturrationaliseringen gör framställning därom senast den dag avyttringen sker.
— — — — —

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 746, I: 748, I: 749, II: 875, II: 917, II: 918, II: 919, II: 920 och II: 921.

I anledning av propositionen har till utskottet ingivits *skrivelser* från styrelsen för Stockholms fondbörs, Industriens skattesakkunnige, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges aktiesparares riksförbund och f. d. överingenjören John Nordin, Bromma.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker på nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Inledning, s. 7—9.

Aktievinstbeskattningen, s. 10—39.

Ändring av den s. k. skyldemansregeln vid realisationsvinstbeskattningen, s. 40.

Remissyttrandena över aktievinstutredningens förslag, s. 40—100.

Departementschefen, s. 100—115.

Motionerna

Yrkanden om avslag och ny utredning

I *motionerna I: 749* och *II: 916* anföres i huvudsak följande. I propositionen uttalar departementschefen, att införandet av en skäligen beskattning av vissa kapitalvinster inte är en åtgärd som kräver en omprövning av skattesystemet i övrigt. Han gör också gällande att det knappast finns anledning förmoda, att reglerna för beskattning av vinster vid försäljning av aktier och av fastigheter kan och bör utformas på samma sätt, om det gäller en i tiden obegränsad vinstbeskattning. En jämförelse mellan förslaget i propositionen och markvärdekommitténs väntade förslag till beskattning av vinst vid fastighetsförsäljning ger emellertid klart belägg för behovet av en samordning. De principer som ligger bakom markvärdekommitténs förslag har vunnit anslutning från samtliga de parlamentariska ledamöterna i kommittén. Markvärdekommitténs förslag bygger på den i och för sig riktiga principen att, där beskattning skall ske, det är den *reella* vinsten som skall beskattas och att sålunda vinster som endast följt penningvärdeförsämringen och därför är rent nominella inte skall beskattas. Enligt det föreliggande förslaget beskattas vinst, som endast följt penningvärdeförsämringen och således är rent nominellt, hårdare än reella vinster. Man bör kunna räkna med att markvärdekommitténs betänkande kommer att avge i så god tid att det, efter vederbörlig remiss, kan ligga till grund för proposition till 1967 års riksdag. Frågan om en ev. aktievinstbeskattning skulle således endast behöva skjutas ett år framåt.

Ett uppskjutande av frågan om en ev. aktievinstbeskattning synes så mycket mer motiverad som ett flertal spörsmål av betydelse för bedömningen för närvarande är otillräckligt belysta eller helt har förbigåtts. Departementschefen har på en rad viktiga punkter måst erkänna, att de nu föreslagna reglerna inte kommer att verka på ett riktigt sätt. Han förutskickar ändring i en del av dessa, men dessa ändringar kan av naturliga skäl inte komma till stånd förrän avsevärd tid förflutit efter det lagstiftningen börjat gälla. Motionärerna finner för sin del nödvändigt att frågorna behandlas i ett sammanhang och anser att det inte står i överensstämmelse med en god parlamentarisk ordning att först införa en ny beskattningsform och sedan undersöka vilka andra skattebestämmelser som skall lättas för att den inte skall få de ogynnsamma verkningar som redan nu kan förutses.

En väsentlig faktor för bedömning av en aktievinstbeskattning är dess verkningar på sparandet och kapitalanvändningen. Om den kan beräknas få klart ogynnsamma verkningar på sparandet eller snedvridda placeringen av kapital på ett från allmän synpunkt felaktigt sätt, bör man under alla förhållanden avstå från beskattningen. De vaga antydningar, som i pro-

positionen görs om en permanentning och en eventuell ändring av den s. k. Annell-lagen, bör ges konkret form, innan frågan tas upp på nytt. Med den av departementschefen tillämpade tekniken att först vilja införa aktievinstskatten och sedan överse Annell-lagen kan uppenbar fara föreligga för att företagen uppskjuter näraliggande nyemissioner i avvaktan på att skattevillkoren blir närmare klargjorda. Detta kan medföra en förskjutning i investeringsprogrammen, som inte är önskvärd från allmän synpunkt.

Det är svårt att säga vilken karaktär skatten har. Närmast är den att betrakta som en omsättningskatt. I motsats till vanliga omsättningskatter är den inte proportionell i förhållande till försäljningssumman, utan genom att den inbakas i inkomstskattesystemet erhåller den dettas progressiva verkningar. Man kan i varje fall inte betrakta skatten såsom en vinstskatt, och härutinnan skiljer den sig helt från den skatt på fastighetsvinster som markvärdekommittén föreslår. En sådan konstruktion av beskattningen av aktievinster är över huvud taget icke förenlig med vårt inkomstskattesystem.

Departementschefen ämnar låta undersöka hur latent skatteskuld skall behandlas vid arvsbeskattningen. Det är emellertid av vikt att denna fråga löses innan en skärpt aktievinstbeskattning införs, vilket motsvarande problem markvärdestegringskommittén även beaktat. I annat fall blir vederbörande i samband med ett arvsfall beskattad för fiktiv förmögenhet. Likaså är det helt otillfredsställande att hänsyn enligt förslaget inte kan tas till den skattebelastning som exempelvis åvilar en familjeföretagare genom att hans aktier vid förmögenhetsbeskattningen skall värderas utan beaktande av den latent skatteskulden. Särskilt hårt drabbar detta de mindre och medelstora företag som drivs i form av familjebolag. I och med att aktievinstbeskattning enligt förslaget blir »evig» bortfaller varje skäl för att begränsa avdragsrätten vid förluster i samband med aktieförsäljning.

Utän att ta avstånd från tanken på en ändrad realisationsvinstbeskattning anser motionärerna, att det förslag som nu föreligger i fråga om aktievinster är otjänligt som underlag för en sådan beskattning. Ett uppskov med frågan kan från allmän synpunkt inte anses vara förenat med sådana olägenheter att det svarar mot nackdelarna med den föreslagna lagstiftningen, som i stora stycken måst utformas som ett hastverk och vars effekter i olika hänseenden inte är tillräckligt analyserade. Motionärerna yrkar därför avslag på propositionen. Först sedan förnyad utredning kommit till stånd, bör en ev. proposition i frågan föreläggas riksdagen.

Till stöd för utredningsyrkandet i *motionerna I: 750* och *II: 917* framhålles bl. a. att så starka betänkligheter kan anföras mot den föreslagna konstruktionen av aktievinstbeskattningen att denna i sina huvuddrag endast kan accepteras som en provisorisk lagstiftning. Vid den av motionärerna förordade nya utredningen bör bl. a. följande spörsmål beaktas.

Med hänsyn till den fortgående penningvärdeförsämringen framstår det

som ett elementärt rättvisekrav att hänsyn tas till inflationsproblemet. Så har också markvärdekommitténs parlamentariska ledamöter enhälligt föreslagit beträffande beskattningen av markvinster. En permanent beskattning bör enligt motionärernas uppfattning ske på grundval av en verklig vinstberäkning med utgångspunkt från anskaffningskostnaden. En sådan beskattning står också i bättre överensstämmelse med gällande principer för inkomstbeskattningen än det i propositionen framlagda förslaget. De praktiska tillämpningssvårigheterna torde visserligen bli större med ett sådant system än med det i propositionen föreslagna. Någon undersökning har emellertid inte gjorts för att utröna vilka möjligheter som finns att genom olika schabloner förenkla vinstberäkningen vid aktieförsäljningar. — Skatteplikt bör dessutom motsvaras av en korresponderande rätt till avdrag för förluster. — Motionärerna finner det vidare angeläget att en samordning sker mellan aktievinstbeskattningen och andra beskattningsformer, så att dubbelbeskattning förorsakad av kollisioner mellan olika beskattningsformer undviks. Aktievinstbeskattningen, förmögenhetsbeskattningen samt arvs- och gåvobeskattningen kan behöva ses som en enhet. Avdragsrätt vid förmögenhetsbeskattningen och vid arvs- och gåvobeskattningen för latent kapitalvinstskatteskuld bör övervägas. I och med införandet av aktievinstbeskattning aktualiseras också utskiftningsskatten. Den föreslagna aktievinstbeskattningen är inte anpassad till utskiftningsskatten och leder därför till icke önskvärda effekter. — Det är också av stor vikt att de olika finanspolitiska åtgärder, som har betydelse för bolagens skattebelastning, samordnas på ett sådant sätt, att de kommer att utgöra led i en enhetlig politik samt att strukturrationaliseringen inom näringslivet inte försvåras eller styrs med selektiva medel genom beskattningsåtgärder. Utredningen bör slutligen särskilt beakta problemet hur man med enkla regler skall kunna undvika retroaktiv beskattning av aktievinster.

Som motivering för utredningsyrkandet i *motionen II: 918* anföres bl. a. följande. Utgångspunkten för en diskussion av aktievinstbeskattningens höjd bör i princip vara att realiserade kapitalvinster beskattas i samma utsträckning som vanlig inkomst. Detta sker redan enligt gällande skattelagstiftning vid försäljning under de två första åren av innehavet. Några grundade skäl varför avsteg från denna princip skulle göras vid försäljning av aktier m. m. efter längre innehav har icke framförts. Det är visserligen sant att motivet för denna beskattning av kapitalvinster på aktier till 100 procent ursprungligen var att motverka spekulation. De förskjutningar som sedermera skett i aktiemarknadens struktur har emellertid gjort att andra motiv numera är de avgörande när det gäller beskattning av aktievinster. Det väsentliga har blivit den starka värdeökning på aktier som skett under de senaste årtiondena och som motiverar väsentligt skärpta regler för beskattning av aktievinster oavsett innehavets längd. Mot bakgrunden härav

anser motionärerna, att de i propositionen föreslagna reglerna innebär en alltför mild beskattning.

Ett genomförande av principen att realiserade kapitalvinster bör beskattas i samma utsträckning som vanlig inkomst kräver emellertid ytterligare utredningar om verkningarna i olika avseenden. Motionärerna anser att sådana utredningar omedelbart bör igångsättas.

Inkomstberäkningen

I *motionen II: 918* anförs som motivering för yrkandet om höjning av procentsatsen bl. a. följande. Vid remissbehandlingen och under den offentliga diskussionen kring aktievinstutredningens förslag har från flera håll anmärkts att de föreslagna skattesatserna vore alltför låga. Enligt LO:s bestämda uppfattning kunde den föreslagna procentsatsen inte godtas. Ett skatteuttag på i realiteten 15—20 procent är avsevärt lägre än den för de flesta skattskyldiga aktuella andelen av inkomsten, som går till beskattning. Med hänsyn till detta föreslog LO att den beskattningsbara delen av realisationsvinsten skulle vara 50 procent. LO vände sig också mot utredningens motivering för den föreslagna procentsatsen och anförde att vid beskattning av löntagarinkomster inte fästes något avseende vid penningvärdeförsämringen.

Den kritik, som riktats mot förslaget om en beskattning av 30 procent av kapitalvinsten måste gälla också den föreslagna lagstiftningen, som innebär att utredningens alternativa regel om beskattning av 10 procent av försäljningssumman blir den generella regeln vid innehav överstigande 5 år. Det siffermaterial som redovisats i aktievinstutredningens betänkande angående utvecklingen av aktiekurserna under efterkrigstiden synes visa att det finns utrymme för en väsentligt hårdare beskattning av inkomster genom aktieförsäljning än den föreslagna. Även andra skäl talar för att en skattesats på 10 procent är alltför låg. Den 230-procentiga stegringen av aktiekurserna under efterkrigstiden motsvarar en internränta på mer än 10 procent — väl att märka avseende samtliga aktier — och därför förefaller det sannolikt att ett eventuellt psykologiskt motstånd mot aktieköp ganska snart övervinnes även vid en högre skattesats än propositionens. Även fondbörsens reaktion såväl vid avlämnandet av utredningsförslaget som av propositionen visar att de föreslagna skattesatserna bedöms som relativt milda.

För att inte försena ett genomförande av en lagstiftning, som innebär vissa förbättringar när det gäller beskattningen av aktievinster jämfört med nu gällande förhållanden, har motionärerna — trots de kritiska anmärkningar som kan göras mot propositionens förslag — begränsat sig till att föreslå en höjning av procentsatsen för det belopp av försäljningssumman, som skall räknas som skattepliktig realisationsvinst, till 15. Vidare framhåller motionärerna att näringslivets kapitalförsörjning bör kunna ordnas genom att bestämmelserna om återlån ur AP-fonderna omprövas

och fonderna i ökad utsträckning används för näringslivets försörjning med kapital och därmed också för att skapa ett löntagarnas inflytande över näringslivet.

Motionärerna i *motionerna I: 750* och *II: 917* framhåller att beskattningen med tillämpning av schablonmetoden får en regressiv effekt i förhållande till vinsten. Det förhållandet att en viss procent av försäljningssumman presumeras vara vinst leder nämligen till att ju större del av denna som utgör vinst desto mindre del av vinsten blir föremål för beskattning. Vidare påvisar motionärerna den tröskeffekt övergången efter det femte innehavsåret från en reell vinstbeskattning till schablonmetoden medför. Denna tröskeffekt är även den regressiv, dvs. större ju lägre den nominella vinsten är. Motionärerna har diskuterat möjligheterna att förhindra att en pukeffekt uppkommer eller mildra dess verkningar. En möjlighet är att låta schablonregeln träda in redan efter två års aktieinnehav. Med hänsyn till svårigheterna att överblicka en sådan ändring och till att förslaget enligt motionärernas mening endast bör ses som ett provisorium har de inte framställt något ändringsyrkande.

Däremot föreligger det enligt motionärernas mening tvingande skäl att införa någon form av avdrag som kan neutralisera penningvärdeutvecklingen. Schablonbeskattningens regressiva effekt leder nämligen till att de mindre vinsterna blir proportionsvis hårdare beskattade. Vid en långsam nominell värdestegring är en större del av vinsten fiktiv än vid en snabb sådan. Ju större del av vinsten som endast är fiktiv desto hårdare blir skattebelastningen. Kompensationen för penningvärdeförsämringen blir således hårdare beskattad än de reella vinsterna. Ett inflationsavdrag bör lämpligen anknyta till innehavstiden genom att visst avdrag medges för varje år en aktie innehafts. På grund av schablonbeskattningens konstruktion anser motionärerna det mindre lämpligt att anknyta procentavdraget till anskaffningsvärdet. I stället bör man utgå från försäljningspriset. Anknytningen bör lämpligen göras på sådant sätt, att avdrag medges för viss del, förslagsvis 2 procent, av försäljningssumman för varje år under den tid som aktien innehafts. Den schablonmässiga vinstberäkningen bör göras med utgångspunkt från det belopp som återstår sedan 2 procent per innehavsår dragits från försäljningssumman. Den reducerade försäljningssumman skall även ligga till grund för beräkning av huruvida skattepliktig vinst över huvud taget uppkommit, dvs. huruvida vinsten utgör minst 5 procent av försäljningssumman. Ett avdrag av föreslagen art måste emellertid maximeras i tiden för att omöjliggöra att lång tids innehav i praktiken medför skattefrihet för aktieinnehavaren. Maximeringen bör enligt motionärernas mening sättas till 20 års aktieinnehav, varigenom avdraget maximeras till 40 procent av försäljningssumman. Vid 20 års innehav ger avdraget kompensation för en årlig penningvärdeförsämring av ca 3 procent räknat på anskaffningsvärdet. Aktier erhållna genom nyemissioner kan för att för-

enkla beräkningen anses anskaffade emissionsdagen. Kan anskaffningsvärdet av någon anledning inte visas, torde avdrag endast böra medges för den tid som aktieägaren kan göra sannolikt att han innehaft aktien.

I *motionerna I: 746* och *II: 915* föreslås att den skattskyldige i enlighet med aktievinstutredningens förslag bör få valfrihet mellan utredningens huvudalternativ, innebärande att efter den femåriga initialperioden — i denna del har motionärerna anslutit sig till propositionen — 30 procent av vinsten skall inkomstbeskattas, och departementschefens schablonalternativ. Med hänsyn till den kritik, som framförts mot utredningens förslag, har motionärerna ansett sig böra eftersträva en förenkling därav på så sätt, att ingångsvärdet inte skall utgöra anskaffningsvärde för varje särskilt inköpt aktiepost utan att det genomsnittliga anskaffningsvärdet för samtliga aktier av visst slag under ett och samma kalenderår skall utgöra ingångsvärde vilken beräkningsmetod används i Danmark. Vidare bör på sätt föreslås i propositionen vid vinstberäkningen avdrag medges med 500 kr. För att rent fiktiva vinster sammanhängande med inflationen inte skall beskattas föreslås vidare efter mönster från markvärdekommittén att till ingångsvärdet skall få läggas 3 procent på detta värde om året, motsvarande den genomsnittliga inflation som vårt land haft det senaste årtiondet. Motionärerna utgår ifrån att under den femåriga initialperioden dylika procenttillägg inte skall utgå. Efter initialperiodens slut skall däremot den skattskyldige vara berättigad till de procenttillägg som faller på dessa fem år.

Schablonavdraget vid vinstberäkningen

I *motionen I: 748* framhålls att det i propositionen föreslagna schablonavdraget vid vinstberäkningen, i motsats till vad som gäller t. ex. det s. k. kapitalavdraget och försäkringsavdraget, inte är differentierat mellan ensamstående och äkta makar. Enligt motionärernas mening saknas anledning att i förevarande fall tillämpa en annan teknik än den som använts i fråga om nyss angivna avdrag. Motionärerna förordar därför att avdraget för äkta makar får beräknas till högst 1 000 kr. per år. Någon åtskillnad bör därvid inte göras mellan schablonmässigt beräknad vinst och vinst å aktier som innehafts mindre än fem år.

Enligt motionärerna i *motionen II: 875* ter det sig orimligt att avdragsrätten föreslås reducerad till hälften för gifta skattskyldiga i jämförelse med ensamstående. Någon anledning att konstruera avdragsrätten annorlunda än de redan gällande schablonavdragen föreligger inte. Inte minst när man beaktar kvinnornas ökande yrkesverksamhet och därav följande större ekonomiska självständighet ter det sig märkligt att inte medge parterna i ett äktenskap samma avdragsrätt som gäller för ensamstående. Det rimliga måste vara att tillerkänna vardera maken rätt till avdrag, varvid

eventuellt utnyttjat avdrag i ena makens deklaration skall kunna tillgodoräknas andra maken.

Beskattningsobjekten

I *motionerna I: 746* och *II: 915* föreslås i förenklingssyfte att realisationsvinstbeskattning icke skall äga rum vid avyttring av limiterade preferensaktier och teckningsrätter vid nyemission. För att underlätta näringslivets kapitalförsörjning föreslås därjämte att investmentbolagens och aktiefondernas aktieförsäljningar undantas från aktievinstbeskattningen.

Till stöd för yrkandet i *motionen II: 919* anføres bl. a. För den som valt att inte direkt förvärva börsaktier utan i stället göra detta indirekt genom köp av aktier i investmentbolag eller andelsbevis i aktiefonder innebär förslaget en allvarlig olägenhet. Det uppkommer nämligen en dubbel vinstbeskattning, först vid aktieförsäljning från dess sida och därefter hos intressenten i företaget vid aktie- resp. andelsförsäljning från intressentens sida. Denna förvaltningsform, som vuxit fram för möjliggörande av aktieförvärv av småsparare och andra liknande kategorier, blir belastad i en omfattning, som gör förvaltningsformen oekonomisk. Om svensk industri skall kunna fortsätta sin expansion, måste aktier med årligen ökat värde kontinuerligt finnas utplacerade hos allmänheten. Beskärs genom den dubbla beskattningen den stora publikens speciella placeringsform, motverkas såväl fördelningssyftet som den önskvärda expansionen av industrin. Det bottenavdrag på 500 kr., som avses bl. a. underlätta vidare förvärv av aktier, förlorar sitt värde vid försäljningar från förvaltningsföretagens sida, eftersom avdraget i fråga icke ökar på grund av att intressenterna i företagen är många.

Därtill kommer att i skarven mellan det svenska skattesystemet och de utländska kan uppkomma icke önskvärda verkningar av aktievinstskatten. I de flesta länder saknas aktievinstskatt. Vidare bildas investmentbolag och liknande organisationer av naturliga skäl framför allt i sådana länder, där aktievinstskatt saknas och inte förväntas. Något principiellt hinder föreligger inte för utländska organisationer, fria från aktievinstskatt, att förvärva jämväl svenska aktier. Om de svenska motsvarande organisationerna inte befrias från aktievinstskatt, diskrimineras de i konkurrensen med de utländska om placerarnas kapital. Det finns redan nu utländska investmentbolag, som specialiserat sig på skandinaviska aktier.

Strukturrationalisering

I *motionen II: 920* framhålles angelägenheten av att det skatterättsliga läget är klart då förhandlingar inleds om en försäljning av aktier i och för samgående. Dessa förhandlingar är ofta långdragna och kräver betydande tekniska och ekonomiska utredningar. Departementschefen framhåller, att det inte är möjligt att i lagtexten närmare ange de fall då en försälj-

ning skall fritas från beskattning. Även om det icke låter sig göra att fixera samtliga fall är det dock av betydande värde om lagtexten kunde innehålla klara regler för några s. k. normalfall. En dispensregel skulle då gälla i övriga fall. Motionärerna anser det möjligt att införa entydiga regler dels när aktier i ett företag förvärfvas av ett annat aktiebolag och köpeskillingen erläggs i form av nyemitterade aktier i det köpande bolaget och dels vid försäljning av större poster av aktier, vilka representerar ett väsentligt inflytande i företaget. I svensk skattelagstiftning ävensom i åtskilliga av våra dubbelbeskattningsavtal har 25 procent av röstvärdet i ett aktiebolag ansetts utgöra en sådan väsentlig del. Motionärerna förordar därför att skattefrihet vid försäljning skall gälla om en eller flera säljare under ett och samma kalenderår till en och samma köpare säljer aktier, som representerar minst 25 procent av samtliga aktier i ett aktiebolag.

Vad angår dispensregelns utformning har i den föreslagna lagtexten intagits uttrycket »strukturrationalisering som är önskvärd från allmän synpunkt». Orden »önskvärd från allmän synpunkt» har icke preciserats i propositionen. Enligt motionärernas mening är denna formulering alltför löslig och kan leda till olikformighet i tillämpningen. Motionärerna anser därför att de angivna orden bör utgå.

Som motivering för utredningsyrkandet i *motionerna I:751* och *II:921* anförs att ett klagörande beträffande dispensinstitutets omfattning framstår som nödvändigt. Det är nämligen av synnerlig vikt för de skattskyldiga, att det skatterättsliga läget är klart i detta hänseende, när förhandlingar inleds om företagsöverlåtelser. I propositionen anförs, att det i regel torde föreligga förutsättningar för dispens, om köpeskillingen lämnas i form av aktier i det förvärvande företaget. Betalas köpeskillingen i likvida medel har man däremot anledning, framhålls det, att ställa större krav på att det är fråga om en sådan från allmän synpunkt angelägen strukturrationalisering som bör medföra skattefrihet. Även om det möjligen finns starkare skäl att anta att en överlåtelse, där likviden utgörs av aktier i det förvärvande bolaget, är företagen av strukturrationaliseringsskäl, finns det dock inte skäl att ställa större krav beträffande angelägenheten av strukturrationalisering i de fall likviden utgår på annat sätt. Överlåtelser av s. k. organisationsaktier bör regelmässigt föranleda skattebefrielse, såvida inte särskilda skäl i det enskilda fallet talar häremot. Beträffande överlåtelser av aktier i familjebolag bör beaktas, att inte bara små företags uppgående i större företag utan även samgående mellan flera småföretag kan vara värdefullt från strukturrationaliseringssynpunkt. Samgående av företag i samma bransch bör i allmänhet föranleda skattebefrielse, framför allt om det kan göras troligt att någon överlåtelse inte skulle ha ägt rum om dispens ej erhallits. Det bör beaktas att även överlåtelser av mindre aktieposter än majoritetsposter kan tjäna detta syfte. Av propositionen framgår inte vilket

anskaffningsvärde sådana aktier skall anses ha som erhållits i likvid vid en överlåtelse, där skattebefrielse medgivits. Det naturliga torde vara att anskaffningsvärdet anses utgöras av aktiernas marknadsvärde vid tiden för överlåtelsen. Ett klarläggande av berörda frågor torde lämpligen böra ske därigenom att riksdagen begär att Kungl. Maj:t efter hörande av riksskatte-nämnden och med beaktande av anförda synpunkter snarast utarbetar mer preciserade riktlinjer beträffande dispensinstitutets användningsområde.

Aktier förvärvade genom icke onerösa fång

För att ytterligare förenkla systemet yrkas i *motionerna I: 746* och *II: 915* att den nuvarande skattefriheten för vinst, som uppkommit vid avyttring av aktier vilka förvärvats genom arv eller gåva, bibehålles oförändrad. Om yrkandet i denna del inte bifalles föreslår motionärerna att, när det gäller avyttring av arvfallen egendom, värdet vid dödsfallet, dvs. bouppteckningsvärdet, alltid skall få utgöra ingångsvärde. Motsvarande bör gälla vid gåva.

Latent skatteskuld

Frågan om hänsynstagande till latent skatteskuld vid förmögenhets- samt arvs- och gåvobeskattningen behandlas i *motionen I: 748*, vari anföras i huvudsak följande. Departementschefen har i sitt förslag underlåtit att beakta det förhållandet att all förmögenhet, bestående av aktier, belastas med en latent skatteskuld i den mån aktieinnehavet varit underkastat värdestegring på minst 5 procent. En betydande del av aktierna innehas av fysiska personer med skattepliktig förmögenhet, varför det borde ha varit naturligt att dra konsekvenserna härav. De hårda verkningarna av inkomst- och förmögenhetsskatten på aktier medför att en mycket stor del av värdestegringen blir föremål för beskattning. Det förhållandet att avdrag för latent skatteskuld ännu inte generellt införts — trots de starka rättviseskäl som talar därför — kan självfallet inte åberopas för att missförhållandet utsträcks till nya områden. Enligt motionärernas mening måste beaktas att aktier redan nu tillhör de kapitalplaceringsobjekt som vid sidan av kontanta medel hårdast drabbas av förmögenhetsskatten. Ett schablonmässigt beräknat avdrag för den latent skatteskulden på 6 procent av det enligt nu gällande regler framräknade förmögenhetsvärdet för aktier ter sig i högsta grad befogat. Även om en dylik bestämmelse skulle innebära en skattelindring för de skattskyldiga, vilkas aktier inte undergått den värdestegring som erfordras för realisationsvinstbeskattningen, synes det vara rimligare att vara något för generös i ett fåtal fall än att i flertalet fall utta skatt på fiktiv förmögenhet. På liknande sätt bör vid arvs- och gåvobeskattningen — i avvaktan på det resultat vartill den av departementschefen förutskickade utredningen kan komma vid arvs- och gåvobeskattningen — värdet på aktier reduceras med 6 procent.

Realisationsförlust

I *motionerna I: 746* och *II: 915* föreslås en utvidgad rätt till förlustutjämnning även beträffande realisationsförluster. Införandet av en sådan rätt finner motionärerna befogad med tanke på den utvidgning av realisationsvinstbeskattningen som föreslås. Som argument för den föreslagna rätten åberopas den strukturrationalisering som pågår inom näringslivet med företagsnedläggelser och kapitalförluster som följd.

Motionärerna i *motionen I: 748* framhåller, att rätten till avdrag för förluster måste ses som en integrerande del av ifrågavarande lagstiftning. Om man inför de nya skärpta beskattningsreglerna, bör man samtidigt medge rätt till avdrag för förluster i motsvarande mån. Den motivering departementschefen anfört är knappast till någon tröst för den som haft förlusten. Motionärerna finner en sådan behandling av skattskyldiga direkt diskriminerande och ovärdig en rättsstat. Avdrag för realisationsförluster bör därför medges. Förlusten bör i likhet med vad som nu gäller för aktier, vilka innehafts minst 4 men ej 5 år, vara avdragsgill till 25 procent.

Värdering av icke börsnoterade aktier

I *motionerna I: 746* och *II: 915* anføres. En svag punkt i propositionen är behandlingen av de icke börsnoterade aktierna och med dem familjeföretagen. Motionärerna säger sig i denna del icke ha haft möjlighet att finna någon tillfredsställande lösning utan föreslår att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär utredning om ändrade regler för värdering av aktierna i dessa bolag.

Akkumulerad inkomst

I *motionen I: 748* anføres. Reglerna om ackumulerad inkomst har i propositionen inte givits generell räckvidd i fråga om aktievinster utan har begränsats till försäljning av aktier i familjebolag eller andelar i handels- och kommanditbolag. Enligt motionärernas uppfattning saknas anledning att göra åtskillnad mellan olika fall av aktievinstförsäljning. Reglerna om ackumulerad inkomst bör rimligen vara tillämpliga i samtliga fall då aktier och liknande tillgångar försäljs med vinst sedan de innehafts i minst fem år. Förutom att materiella skäl talar för en sådan regel framhålls att det praktiska handhavandet kommer att väsentligt underlättas.

Utskiftningsskatten

Motionärerna i *motionen I: 748* erinrar om att enligt gällande praxis jämställs inlösning av aktier i realisationsvinstskattehänseende med försäljning. Genom att utskiftningsskatt uttas för vad som tillförs aktieägaren utöver det ursprungligen tillskjutna beloppet kommer en i tiden obegränsad realisationsvinstskatt att leda till en flerdubbel beskattning av aktiebolagets inkomster, vilket uppenbart strider mot de på detta område rådande all-

männa principerna. Med hänsyn härtill hemställs att de föreslagna nya reglerna inte skall tillämpas då aktier, som innehafts i minst fem år, inlöses i samband med utskiftning av bolagstillgången.

Ikraftträdandebestämmelserna

I *motionerna I: 746* och *II: 915* föreslås följande ikraftträdandebestämmelser. För aktier som förvärvats före den 1 juli 1961 bör som erlagd köpeskilling anses aktiens noterade värde den 30 juni 1966, dock att den skattskyldige må som ingångsvärde åberopa det faktiska inköpsvärdet, om han kan styrka att detta varit högre än deklaraionsvärdet per den 30 juni 1966. Sistnämnda värde skall jämte värdet den 31 december 1966 angivas i den allmänna självdeklarationen för fysisk person som avlämnas vid 1967 års taxering. I avvaktan på den av motionärerna begärda utredningen rörande värderingen av icke börsnoterade aktier bör i ikraftträdandebestämmelserna införas en presumtion för att vid avyttring av sådan aktie förvärvad före den 1 juli 1966 försäljningssumman skall anses motsvara aktiens verkliga värde nämnda dag.

Motionärerna i *motionen I: 748* påpekar, att i de föreslagna övergångsbestämmelserna hänsyn inte tagits till att aktier, som försäljs med vinst efter den 30 juni 1966, kan ha undergått värdestegring före nyssnämnda tidpunkt. En beskattning av redan intjänade vinster blir alltså följd. Visserligen säger departementschefen, att aktieägaren har att välja mellan att sälja före den 1 juli 1966 eller behålla värdepapperen och vid en senare försäljning bli beskattad enligt de nya reglerna. Om man emellertid placerar försäljningssumman i andra värdepapper kommer i de flesta fall transaktionen att visa sig meningslös ur beskattningssynpunkt. Vad som åstadkommes är i realiteten en retroaktiv beskattning av redan intjänade vinster. Resonemanget lider även av den svagheten att det ökade utbudet före halvårsskiftet kan förväntas medföra en störning av aktiemarknaden i en försäljarna ogynnsam riktning. Motionärerna kan inte acceptera att redan gjorda transaktioner blir föremål för beskattning på angivet sätt utan föreslår att övergångstiden görs längre, varvid lämpligen den 1 januari 1967 bör väljas som stickdag. Härigenom skapas bättre möjligheter för en anpassning till det nya systemet. Vidare föreslås att alla aktier, som innehafts fem år eller mer per den 1 januari 1967, icke skall omfattas av de nya bestämmelserna.

Utskottets yttrande

Gällande bestämmelser för beskattning av realisationsvinst på aktier och andra värdepapper liksom på lös egendom över huvud taget innebär att, om den avyttrade egendomen förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförbart fång och innehafvs under minst fem år, vinsten är helt skattefri. Sker försäljningen inom femårsperioden beskattas under de två första åren hela vinsten, och under de återstående tre åren av beskattningsperioden reduceras vinsten med 25 procent per år till 75, 50 resp. 25 procent av vinsten. Har aktierna förvärvats genom icke oneröst fång, exempelvis genom arv eller gåva, är realisationsvinsten med vissa undantag helt skattefri oberoende av innehavstidens längd. Realisationsförlust får endast avdras från realisationsvinst eller lotterivinst under samma år och således inte från inkomst av annat slag. I fråga om realisationsförlust gäller samma reduktionsregler i förhållande till innehavstiden som beträffande realisationsvinst.

I den förevarande propositionen föreslås på grundval av det förslag, som framlagts i aktievinstutredningens betänkande om aktievinsters beskattning (SOU 1965: 72), en av innehavstidens längd oberoende beskattning av vinst vid avyttring av aktie, andel i aktiefond, fondandel, teckningsrätt, andel i ekonomisk förening, handels- och kommanditibolag samt annan därmed jämförlig andelsrätt eller aktie. Aktie eller andel i bostadsaktiebolag eller bostadsförening skall dock endast vara underkastad hittills gällande regler för tidsbegränsad realisationsvinstbeskattning.

Förslaget innebär att nuvarande regler om beskattning av den faktiska vinsten efter en fallande skala under de första fem innehavsåren bibehålles oförändrade. I motsats till vad som nu gäller skall dock vinst vid försäljning av aktier, som förvärvats genom icke oneröst fång, beskattas. Innehavstiden skall därvid beräknas med utgångspunkt från det senaste onerösa fångnet. Vidare föreslås i enlighet med skatteflyktskommitténs förslag en ändring av den s. k. skyldemansregeln vid alla former av realisationsvinstbeskattning av innebörd att den som erhållit egendom i gåva av make eller skyldeman eller genom bodelning skall beskattas enligt samma regler, som skulle gälla för hans fångesman.

Efter femårsperiodens utgång skall realisationsvinst på aktier beräknas efter schablonmässiga grunder till 10 procent av försäljningspriset efter avdrag för kostnaderna för försäljningen. Om den skattskyldige kan göra sannolikt, att försäljningen skett utan vinst eller med vinst, som inte överstiger 5 procent av försäljningspriset, skall beskattning dock inte ske. Från den schablonmässigt beräknade realisationsvinsten skall avdrag medges med högst 500 kr. De skärpta beskattningsreglerna skall enligt förslaget inte äga tillämpning vid omflyttning av organisationsaktier inom en koncern. Vidare

föreslås att Kungl. Maj:t skall erhålla rätt att medge dispens helt eller delvis från den schablonmässiga vinstbeskattningen, om denna kan antas hindra från allmän synpunkt önskvärd strukturrationalisering.

Vid tvångsförsäljning av aktier skall skattepliktig realisationsvinst varken under den första femårsperioden av innehavet eller därefter beräknas till högre belopp än 10 procent av försäljningspriset.

Förlust på aktier under de första fem åren av innehavstiden skall enligt förslaget liksom för närvarande få avdras från realisationsvinst — även schablonmässigt beräknad sådan vinst — som uppkommit under samma år som förlusten. Efter femårsperiodens utgång skall realisationsförlust inte vara avdragsgill.

Bestämmelserna om ackumulerad inkomst föreslås bli tillämpliga på vinst vid försäljning av aktier i familjebolag eller andelar i handels- och kommanditbolag, om aktierna eller andelarna vid avyttringen innehades av ett fåtal fysiska personer och vinsten beräknas enligt schablonmetoden.

De nya reglerna, som beräknas medföra en årlig ökning av skatteintäkterna för staten med ca 70 milj. kr. och för kommunerna med ca 30 milj. kr., föreslås skola gälla fr. o. m. 1967 års taxering och avse försäljningar, som sker efter den 30 juni 1966.

Av aktievinstutredningens undersökningar rörande kursutvecklingen för börsnoterade aktier och aktier på fondhandlarnas kurslista framgår att kurserna under den senaste tjugoårsperioden i genomsnitt stigit ungefär dubbelt så mycket som den allmänna prisnivån enligt konsumentprisindex. Ser man enbart till den senaste tioårsperioden är den genomsnittliga kursuppgången i förhållande till konsumentprisindex ännu större. Halva kursuppgången representerar således en värdetillväxt utöver penningvärdeförändringen under samma tid. Om man även tar hänsyn till värdestegringen har aktier under efterkrigstiden givit en i förhållande till andra kapitalplaceringar mycket god förräntning. På grund härav har investeringar i företrädesvis börsnoterade aktier blivit alltmer attraktiva för såväl enskilda som företag. Det starkt ökade intresset för kapitalplaceringar i reallgångar, det förhållandevis ringa utbudet på aktiemarknaden och de goda konjunkturer-na för näringslivet torde endast delvis utgöra förklaringen till de betydande kursstegringar på aktier, som ägt rum under senare år. Man torde i sammanhanget nämligen inte kunna bortse från att den skattefrihet för försäljningsvinster på aktier, som enligt nuvarande regler för realisationsvinstbeskattningen inträder efter fem års innehav, i hög grad bidragit till kursstegringarna.

Gällande regler för realisationsvinstbeskattning av fast och lös egendom är utformade utan hänsynstagande till den värdeökning, som egendomen på grund av penningvärdeförändringen undergått under innehavstiden. Att beskattningen sker efter en fallande skala är motiverat av att be-

skattningen helt upphör efter viss tid. Genom den samhällsekonomiska utvecklingen och penningvärdeförändringen har emellertid en omprövning av beskattningsreglerna vid avyttring av bl. a. fast egendom och aktier aktualiserats. Det har i den allmänna debatten med fog ifrågasatts, om den efter viss tids innehav inträdande skattefriheten för realiserad värdestegring står i överensstämmelse med den för vårt beskattningssystem grundläggande skatteförmågeprincipen.

Mot bakgrunden av vad ovan anförts framstår det enligt utskottets mening som angeläget, att reglerna för beskattning av vinster vid aktieförsäljningar snarast erhåller en mer ändamålsenlig utformning. Även om det i propositionen framlagda förslaget innebär betydande förbättringar och förökningar i förhållande till aktievinstutredningens förslag, kan inte förnekas att förslaget är behäftat med vissa påtagliga brister, vilka till väsentlig del sammanhänger med att den i tiden utökade beskattningen av aktievinster enligt en schablonmässig metod för inkomstberäkningen direkt anknutits till nuvarande system med beskattning av den exakt beräknade vinsten efter en fallande skala under den första femårsperioden av innehavet. Utskottet har därför övervägt olika möjligheter att eliminera tröskeleffekterna och de regressiva verkningarna av förslaget. Under den tid som stått till buds har det dock inte varit möjligt att finna en acceptabel lösning, som utan att ytterligare skärpa beskattningen tillgodoser kravet på enkelhet i tillämpningen. Nackdelarna med förslaget bör emellertid inte överdrivas. Genom den försiktigt avvägda skattesatsen och möjligheterna till skattebefrielse torde det inte finnas anledning befara att förslaget kommer att få allvarliga återverkningar på näringslivets kapitalanskaffning. Enligt utskottets mening föreligger inte heller ett så nära samband mellan aktier och annan egendom att det är motiverat att direkt samordna reglerna om beskattning av vinster vid försäljningar av aktier med regler, som avser avyttring av fast egendom. Det bör därför inte inge betänkligheter att redan nu införa ändrade regler för beskattning av vinster vid försäljning av aktier.

Trots att utskottet således är medvetet om att vissa brister vidlåder förslaget, anser utskottet den föreslagna reformen så angelägen av rättviseskäl och från fördelningspolitisk synpunkt, att den bör genomföras utan tidsutdräkt. Utskottet tillstyrker därför i princip departementschefens förslag. Av det anförda framgår att utskottet inte kan biträda den i motionerna I: 749 av herr Holmberg m. fl. och II: 916 av herr Bohman m. fl. uttalade uppfattningen, att propositionen bör avslås och att nytt förslag bör föreläggas riksdagen efter förnyad utredning av frågan.

Yrkanden om ytterligare utredning av aktievinstbeskattningen framställs också i motionerna I: 750 av herrar Lundström och Bengtson samt II: 917 av herrar Hedlund och Ohlin ävensom i motionen II: 918 av herr Hermanson m. fl. I de båda förstnämnda motionerna framhålls att så starka be-

tänkligheter kan anföras mot den föreslagna konstruktionen av beskattningen, att den endast kan accepteras som ett provisorium i avvaktan på ny utredning av aktievinstbeskattningen och därmed sammanhängande spörsmål. Den i motionen II: 918 begärda utredningen syftar till en sådan skärpning av aktievinstbeskattningen, att realiserade kapitalvinster blir beskattade i samma utsträckning som annan inkomst.

I propositionen har departementschefen uttalat, att den föreslagna beskattningsmetoden kan behöva överses efter viss tid med ledning av de erfarenheter, som då vunnits, och att en erforderlig samordning bör ske, när motsvarande regler för fast egendom ändras. Departementschefen har vidare tillkännagivit sin avsikt att låta verkställa en översyn av den s. k. Annelagen och utarbeta permanenta regler som ersättning för denna lagstiftning. Förslag härom kan eventuellt föreläggas nästa års riksdag. Slutligen har i propositionen framhållits att frågan om avdrag för latent skatteskuld vid arvsbeskattningen bör utredas i samband med en kommande översyn av arvs- och gåvobeskattningen.

Utskottet vill för sin del starkt understryka nödvändigheten av att de föreslagna beskattningsreglerna blir föremål för överarbetning och samordning med de förslag, som är att vänta från markvärdekommittén, aktiefondsutredningen och företagsskatteutredningen, samt att de kompletterande utredningar, som omnämnes i propositionen, snarast påbörjas och förslag utan dröjsmål förelägges riksdagen. Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat utredningsyrkandena i motionerna I: 749 och II: 916 samt I: 750 och II: 917.

Vad härefter angår det i motionen II: 918 framförda utredningsyrkandet vill utskottet framhålla, att det föreslagna systemet för beskattning av försäljningsvinster på aktier även internationellt sett är helt oprövat, varför det finns anledning att först avvakta lagstiftningens verkningar i olika hänseenden, innan ytterligare skärpningar av beskattningen övervägs. Det är nämligen inte helt uteslutet att redan en relativt sett mindre höjning av procentsatsen vid den schablonmässiga vinstberäkningen kan åstadkomma en ökad fastlåsning på aktiemarknaden samt medföra menliga verkningar för sparandet och näringslivets kapitalförsörjning. Utskottet avstyrker således bifall till utredningsyrkandet i motionen II: 918.

Utskottet behandlar härefter de i motionerna framställda yrkandena om vissa ändringar i departementschefens förslag.

I motionen II: 918 av herr Hermansson m. fl. hemställes att *procentsatsen vid den schablonmässiga beräkningen av försäljningsvinsten* efter femårsperiodens utgång skall bestämmas till 15 i stället för i propositionen föreslagna 10.

Som utskottet redan framhållit kan även en mindre höjning av procentsatsen få mindre önskvärda verkningar på sparande och kapitalförsörjning. Härtill kommer att vid avvägningen av procentsatsens storlek en mängd

olika omständigheter måste beaktas, bl. a. att en viss beskattning av kapitalvinster sker genom arvs- och gåvobeskattningen samt förmögenhetsbeskattningen. Systemet bygger vidare på den förutsättningen, att någon exakt beräkning av vinster eller förluster inte skall göras, varför avdrag för förluster inte heller medges efter den femåriga initialperiodens utgång. Procentsatsens storlek kan givetvis inte bestämmas endast med utgångspunkt från de senare årens kursutveckling. Hänsyn måste också tas till att den framtida kursutvecklingen kan bli mer ogynnsam och till att kapitalplaceringar i aktier innebär ett visst risktagande. På grund härav kan utskottet inte tillstyrka, att procentsatsen sättes högre än 10. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen även i denna del.

I motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. föreslås att den skattskyldige skall äga rätt att beräkna den skattepliktiga *realisationsvinsten efter femårsperiodens utgång* antingen i enlighet med den i propositionen förordade schablonmetoden, dvs. till 10 procent av försäljningspriset, eller till 30 procent av vinsten vid avyttringen. Därjämte föreslås att vid beräkandet av vinsten som ingångsvärde skall upptas det genomsnittliga anskaffningsvärdet för aktier av ett och samma slag, som förvärvats under ett kalenderår.

Vad motionärerna sålunda förordat överensstämmer i allt väsentligt med aktievinstutredningens förslag rörande vinstberäkningen. Man får självfallet ett från rättvisesynpunkt mera tillfredsställande system, om man i enlighet med utredningens förslag inför en valrätt mellan en beskattning enligt schablonmetoden och en beskattning av den exakt beräknade vinsten. I remissyttrandena har emellertid särskilt framhållits att tillämpningen av de av utredningen föreslagna bestämmelserna kommer att medföra betydande praktiska och kontrolltekniska svårigheter. Under senare år har man från statsmakternas sida eftersträvat att i möjligaste mån förenkla inkomstbeskattningen av främst fysiska personer. Enligt utskottets mening är det ett oavvisligt krav att man vid införandet av en till tiden obegränsad kapitalvinstbeskattning av aktier och därmed jämförliga värdepapper konstruerar reglerna så, att tillämpningen av bestämmelserna och taxeringskontrollen på allt sätt underlättas. Från dessa utgångspunkter innebär förslaget i propositionen vissa fördelar. Det ligger i sakens natur att en schablonmässig vinstberäkning slår mer eller mindre ojämnt i det enskilda fallet. Om schablonen blir till fördel eller nackdel under en längre period beror på hur värdet på de försålda värdepappren förändras. En sådan uteslutande inkomstberäkningsmetod är i och för sig inte någon nyhet i vår skattelagstiftning, och de nackdelar, som kan vara förenade därmed, får vägas mot de förenklingar för såväl de skattskyldiga som taxeringsmyndigheterna, som en dylik metod medför. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 746 och II: 915 i berörda delar.

Frågan om införande av ett särskilt *avdrag* vid vinstberäkningen för att *neutralisera penningvärdeutvecklingen* har aktualiserats i motionerna I: 750 av herrar Lundström och Bengtson samt II: 917 av herrar Hedlund och Ohlin ävensom i motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. I de förstnämnda motionerna yrkas att *avdrag* från försäljningssumman medges med 2 procent för varje år som aktien innehafts, dock sammanlagt högst 20 år, innan beräkning av skattepliktig vinst enligt schablonen sker. Enligt förslaget i motionerna I: 746 och II: 915 skall vid den faktiska vinstberäkning, som i motionerna förordas efter femårsperiodens utgång som alternativ till den schablonmässiga beräkningen av vinsten, till ingångsvärdet läggas 3 procent av detta värde för varje år som aktien innehafts.

Med anledning härav får utskottet framhålla att vid avvägningen av procentsatsens storlek viss hänsyn tagits till penningvärdeförändringen. Därvid har nämligen beaktats att aktievärdena under den senaste tjuugoårsperioden ökat ungefär dubbelt så mycket som erfordras för att bibehålla det i aktier investerade kapitalets realvärde. Eftersom man beträffande andra inkomstslag inte tar hänsyn till penningvärdeutvecklingen vid beskattningen i annan mån än att vissa justeringar sker av skatteskalor och skattesatser, när så anses påkallat, finns enligt utskottets mening inte anledning att i fråga om kapitalvinster införa ett speciellt inflationsavdrag i syfte att enbart beskatta reala vinster. En sådan anordning skulle dessutom verka diskriminerande på placeringar i nominella tillgångar, såsom banktillgodohavanden och obligationer, samt leda till en från samhällsekonomisk synpunkt inte önskvärd snedvridning av kapitalplaceringarna. Utskottet kan därför inte tillstyrka att ett inflationsavdrag införes vid beräkningen av realisationsvinst på aktier och avstyrker således bifall till motionerna I: 750 och II: 917 samt I: 746 och II: 915 även i denna del.

För att begränsa de fall då undersökning av vinstens storlek kan bli aktuell, när det gäller försäljning av teckningsrätter, fondandelar o. d., föreslås i propositionen att från den schablonmässigt beräknade vinsten under ett och samma beskattningsår *avdrag* medges med *högst 500 kr.* oberoende av om den skattskyldige är gift eller ej. I motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg samt i motionen II: 875 av herr Regnéll m. fl. yrkas att gifta sammanlevande makar skall tillerkännas *avdrag* med 1 000 kr. Motionärerna i motionen I: 748 hemställer dessutom, att *avdrag* även skall medges vid beräkning av realisationsvinst enligt vanliga regler under femårsperioden.

Det ifrågavarande *avdraget* kan inte jämföras med sparavdraget i inkomstkällan kapital eller med försäkringsavdraget utan syftar i första hand till att förenkla beskattningsförfarandet. *Avdraget* bör ses som en integrerande del av bestämmelserna om schablonmässig beräkning av realisationsvinst efter femårsperiodens utgång. Det är därför inte motiverat att ut-

sträcka avdragsrätten till sådana fall, då beskattningen grundas på en exakt beräkning av realisationsvinsten. Under sådana förhållanden finns det enligt utskottets uppfattning inte heller skäl att fördubbla avdraget för makar. En sådan anordning är dessutom ägnad att försvåra en framtida övergång till särtaxering. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen I: 748 i berörda del ävensom till motionen II: 875.

I motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. samt i motionen II: 919 av herr Nordgren m. fl. yrkas att *aktiefonder* och *investmentbolag* inte skall beskattas för realisationsvinst vid avyttring av aktier efter utgången av den femåriga initialperioden. Enligt de båda förstnämnda motionerna bör i förenklingssyfte även vinster vid försäljningar av *limiterade preferensaktier* och *teckningsrätter* vara undantagna från realisationsvinstbeskattning.

Den verksamhet, som bedrivs av aktiefonderna, är inte reglerad i gällande rätt. Med hänsyn härtill har en särskild utredning — aktiefondsutredningen — fått i uppdrag att verkställa översyn bl. a. av de civil- och skatterättsliga spörsmål, som är förenade med den form av handel med värdepapper, som sådana fonder bedriver. Enligt gällande principer för beskattningen torde aktiefonderna vara skattskyldiga för försäljningsvinster i samband med omplacering av förvaltade aktier, om de sålda aktierna innehafts kortare tid än fem år. Även ägare av aktiefondsbevis torde vara skattskyldiga för den vinst, som uppkommer vid försäljning av beviset. Utskottet delar departementschefens uppfattning, att särskilda undantagsregler för vinstbeskattningen av de ifrågakvarande företagens aktievinster inte nu bör införas. Detta utesluter emellertid inte att modifikationer i reglerna för vinstbeskattningen senare kan tänkas bli aktuella i samband med de förslag, som kan komma att framläggas av aktiefondsutredningen.

Vad härefter angår frågan om undantag från skatteplikt för investmentbolag vill utskottet erinra om att sådana förvaltningsbolag enligt Annell-lagens bestämmelser endast är skattskyldiga för uppburna aktieutdelningar i den mån sammanlagda beloppet av utdelningarna överstiger 125 procent av den av bolaget beslutade utdelningen. Genom det i propositionen föreslagna dispensförfarandet torde investmentbolagen i flertalet fall komma att bli befriade från aktievinstbeskattning, om försäljningen sker i strukturrationaliseringssyfte. Något skäl att medge generellt undantag för sådana försäljningar, som syftar till en omplacering i andra aktier, föreligger enligt utskottets uppfattning inte.

Med hänsyn till att vinster, som inte överstiger 5 procent av försäljningspriset, undantagits och till att vid bestämmandet av skattesatsens storlek hänsyn tagits till fluktuationerna på aktiemarknaden, finns det heller inte anledning frita de limiterade preferensaktierna från beskattning. Genom 500-kronorsavdraget kommer försäljningar av teckningsrätter i betydande

utsträckning att bli helt undantagna från beskattningen. Av ovan anförda skäl anser utskottet sig inte kunna tillstyrka bifall till motionerna I: 746 och II: 915 i berörda delar eller till motionen II: 919.

Den i propositionen föreslagna *dispensbestämmelsen* vid aktieförsäljningar i strukturrationaliseringssyfte har uppmärksammats i några motioner. I motionerna I: 751 av herr Sundin m. fl. samt II: 921 av herrar Sterne och Antonsson begäres omedelbar utredning om mer preciserade riktlinjer för användningen av dispensinstitutet. Motionärerna anser i motsats till departementschefen, att det inte finns anledning att vid dispensgivningen ställa större krav på angelägenheten av strukturrationalisering om likviden lämnas i form av aktier i det förvärvande företaget än om den erläggs på annat sätt. Vidare framhålles att ett samgående mellan flera mindre företag liksom mellan företag i samma bransch kan vara så värdefullt från strukturrationaliseringssynpunkt att det bör föranleda skattebefrielse. Slutligen framhåller motionärerna att, om aktier erhållits som likvid vid försäljningen, aktiernas marknadsvärde vid tiden för överlåtelsen bör anses utgöra anskaffningsvärde.

Motionärerna i motionen II: 920 av herr Nordgren m. fl. hemställer, att författningstexten kompletteras med uttryckliga bestämmelser om skattefrihet dels vid aktieöverlåtelse mellan bolag, när likviden erläggs i form av nyemitterade aktier i det förvärvande bolaget, och dels vid försäljning under ett kalenderår till samme köpare av aktier, som representerar minst 25 procent av aktierna i ett aktiebolag. Dessutom anser motionärerna, att dispensregeln givits en alltför löslig utformning, som kan leda till olikformighet i tillämpningen, och att därför orden »önskvärd från allmän synpunkt» i författningstexten skall utgå.

Den i propositionen föreslagna undantagsbestämmelsen i strukturrationaliseringsfallen är en nyhet i skattelagstiftningen. Med hänsyn härtill torde det vara förenat med betydande svårigheter att redan nu på ett från olika synpunkter tillfredsställande sätt ange de fall, då en aktieförsäljning skall fritas från beskattning enligt schablonmetoden. Alternativet med ett dispensförfarande synes utskottet därför vara att föredraga framför att i författningstexten uttryckligen söka ange, när dylika försäljningar skall vara undantagna från beskattning. Utskottet vill även erinra om att en liknande dispensbestämmelse finns intagen bl. a. i 12 § Annell-lagen. Inte heller i nämnda författningsrum har det ansetts erforderligt eller lämpligt att närmare ange de omständigheter under vilka skattefrihet skall föreligga. Enligt utskottets mening är det emellertid angeläget att prövningen av dispensfallen blir så liberal och likformig som möjligt och att därvid de synpunkter beaktas, som framförts i motionerna. Det är inte uteslutet att man med stöd av vunna erfarenheter så småningom kan utforma författningsregler av den art motionärerna avser. Utskottet vill slutligen erinra om möjligheterna att

hos Kungl. Maj:t, innan transaktionen genomföres, begära befrielse från beskattning av aktieförsäljningar. Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat motionerna I: 751 och II: 921 ävensom motionen II: 920.

I propositionen föreslås uttryckliga bestämmelser om frihet från beskattning för realisationsvinst vid *överlåtelse mellan koncernbolag* av aktie i aktiebolag eller andel i handelsbolag eller ekonomisk förening. Av departementschefens uttalande framgår, att den föreslagna friheten från beskattning skall gälla vid överföringar inom koncerner, och någon begränsning har därvid inte gjorts till svenska dotterföretag. Författningstexten täcker emellertid, såsom Industriens skattesakkunnige i en till utskottet ingiven skrivelse framhållit, endast dotteraktiebolag samt handelsbolag eller ekonomisk förening som är dotterföretag. I utlandet förekommer därjämte andra juridiska personer med annan juridisk beteckning än de i lagrummet nämnda. Utskottet föreslår därför ett tillägg till författningstexten i förtydligande syfte.

I motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. hemställs att vinst vid försäljning av aktie, som förvärvats genom *benefikt fång*, inte skall anses som skattepliktig realisationsvinst. Om detta yrkande inte bifalles yrkas i andra hand att värdet på dödsdagen eller vid gåvotillfället skall utgöra ingångsvärde vid beräkning av vinsten.

Vid införandet av en till tiden obunden aktievinstbeskattning får det anses ligga i linje med beskattningens syfte att ingen del av värdestegringen undantas från beskattning. Ett bibehållande av den nuvarande skillnaden mellan onerösa och icke onerösa förvärv vid en evig realisationsvinstbeskattning av aktier är enligt utskottets mening inte försvarbart med hänsyn till kravet på rättvisa och likformighet vid beskattningen. Motionärernas förslag är dessutom ägnat att minska rörligheten på aktiemarknaden. Utskottet anser sig därför inte kunna tillstyrka bifall till motionerna I: 746 och II: 915 i denna del.

Frågan om avdrag för *latent skatteskuld* har aktualiserats i motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg, vari hemställs att värdet på aktier och liknande tillgångar skall reduceras med 6 procent vid förmögenhetsbeskattningen samt vid arvs- och gåvobeskattningen. I detta sammanhang behandlar utskottet även yrkandet om utredning av frågan om ändrade regler för *värdering av icke börsnoterade aktier* i motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl.

Vid beskattningen medges i princip inte direkta avdrag för latent skatteskuld. Vid värdering av icke börsnoterade aktier vid förmögenhetsbeskattningen tas dock viss hänsyn till skatteskuld på dolda reserver och till utskiftningsskatteskuld. Det är då inte fråga om direkta avdrag utan om en värdeuppskattning vid bestämmandet av aktiernas allmänna saluvärde. Det torde inte vara oralistiskt att räkna med att kursvärdet på börsnoterade

aktier i någon mån kommer att påverkas av den skatteskuld, som åvilar aktierna. I fråga om icke börsnoterade aktier torde det få ankomma på riksskattenämnden att närmare överväga om en ändring av normerna för värderingen av sådana aktier erfordras. Som tidigare nämnts kommer frågan om avdrag för latent skatteskuld vid arvsbeskattningen att närmare utredas i samband med en kommande översyn av arvs- och gåvobeskattningen. Av det anförda framgår att utskottet f. n. inte är berett tillstyrka införandet av direkta avdrag för latent skatteskuld vid beskattningen. Utskottet avstyrker således bifall till motionen I: 748 i berörda del.

Med det anförda anser utskottet sig även ha besvarat utredningsyrkandet om ändrade regler för värdering av icke börsnoterade aktier i motionerna I: 746 och II: 915.

Frågan om avdrag för *realisationsförlust* har aktualiserats i motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. samt i motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg. I sistnämnda motion yrkas att avdrag för realisationsförlust efter femårsperiodens utgång skall medges med 25 procent av den redovisade förlusten, medan yrkandet i motionerna I: 746 och II: 915 går ut på att realisationsförlust, som inte kunnat avdras från realisationsvinst under samma beskattningsår, skall få avdras från realisationsvinst under nästföljande fem år.

Förlust, som uppkommer i samband med försäljning av aktier efter femårsperiodens utgång, är enligt förslaget i propositionen inte avdragsgill, eftersom hänsyn härtill tagits vid avvägningen av procentsatsen i schablonregeln. Förslaget i motionen I: 748 förutsätter att förlustens storlek kan fastställas. Schablonregeln har som tidigare nämnts tillskapats just för att undvika de svårigheter, som efter längre tids innehav är förenade med en exakt beräkning av vinster och förluster.

Realisationsförluster är uttryckligen undantagna från rätten till förlustutjämning mellan olika år. Utskottet delar departementschefens uppfattning att en utvidgning av aktievinstbeskattningen på sätt nu föreslagits inte motiverar någon ändring i detta hänseende.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 746 och II: 915 samt till motionen I: 748 i berörda hänseenden.

I motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg delas inte departementschefens uppfattning att endast vinst vid försäljning av aktier i familjebolag eller andelar i handels- och kommanditibolag under vissa förutsättningar skall betraktas som *ackumulerad inkomst* utan hemställas att särskild skatteberäkning enligt förordningen om ackumulerad inkomst skall få ske i samtliga fall, då aktier och liknande tillgångar försäljs med vinst efter den femåriga initialperiodens utgång.

Med anledning härav vill utskottet framhålla att när det gäller börsnoterade aktier den skattskyldige har möjlighet att utsprida aktieförsäljningarna över flera år och därigenom i betydande utsträckning undgå de negativa

verkningarna av progressionen. Behovet av skatteutjämning enligt reglerna för ackumulerad inkomst framstår därför inte som särskilt angeläget i dessa fall. Ett annat skäl som talar för att endast vinst vid försäljning av aktier eller andelar i fåmansbolag bör bli föremål för särskild skatteberäkning är att tillämpningen av reglerna om ackumulerad inkomst är relativt komplicerad och tidsödande. På grund härav avstyrker utskottet bifall till motionen I: 748 i förevarande del.

Om aktier inlöses av det utgivande bolaget jämställs sådan inlösning enligt gällande rättspraxis med försäljning. En sådan aktieöverlåtelse kommer därför att bli underkastad den föreslagna realisationsvinstbeskattningen. Samtidigt uttas emellertid *utskiftningsskatt* för vad som tillförs aktieägaren utöver det ursprungligen tillskjutna beloppet. Genom utskiftningsskatten realiserar den åsyftade dubbelbeskattningen av aktiebolags inkomster. I motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg hemställs därför om befrielse från realisationsvinstbeskattning av aktier, som efter femårsperiodens utgång inlöses i samband med utskiftning av aktiebolags tillgångar.

Från aktieägarens synpunkt är det likgiltigt, om han får ersättning genom att sälja aktierna eller genom att bolaget upplöses. Under sådana förhållanden finns det enligt utskottets mening inte anledning till olika beskattning i dessa fall. Departementschefen har vidare erinrat om att det inte är helt ovanligt, att aktier i förlustbolag byter ägare. De nya aktieägarna avser då ofta att tillföra bolaget vinstmedel, vilka i samband med bolagets upplösning kan utskiftas till aktieägarna utan utskiftningsskatt. Även om realisationsvinstbeskattningen inte utgör någon ersättning för utebliven dubbelbeskattning finns dock inte anledning att i dylika fall befria från realisationsvinstbeskattningen. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen I: 748 i denna del.

Utskottet har slutligen att behandla motionsyrkanden om särskilda regler för *övergången till den föreslagna aktievinstbeskattningen*. I syfte att skapa större möjligheter för en anpassning till det nya systemet yrkas i motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg, att de nya bestämmelserna skall gälla försäljningar, som sker efter den 31 december 1966. Motionärerna hemställer därjämte att bestämmelserna inte skall äga tillämpning vid försäljning av aktier, som förvärvats före den 1 januari 1962. I motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. föreslås däremot att för aktier, som förvärvats före den 1 juli 1961, som erlagd köpeskilling skall anses aktiernas noterade värde den 30 juni 1966. Den skattskyldige skall dock äga rätt att som ingångsvärde tillgodoräkna sig det faktiska inköpsvärdet, om han kan styrka att detta varit högre än värdet den 30 juni 1966.

Enligt utskottets mening bör de nya bestämmelserna på sätt föreslås i

propositionen avse alla försäljningar som sker efter den 30 juni 1966 oberoende av tidpunkten för aktieförvärvet. Utskottet har tidigare avvisat förslaget om en exakt beräkning av vinster och förluster vid aktieförsäljningar efter initialperiodens utgång. Utskottet är vidare av den uppfattningen att man bör eftersträva så enkla och lättillämpliga regler som möjligt och söka förhindra de låsningseffekter på aktiemarknaden, som måste bli följden, om vissa äldre aktieförvärv undantas från den skärpta realisationsvinstbeskattningen. Utskottet avstyrker således bifall till motionerna I: 746 och II: 915 samt till motionen I: 748 även i dessa delar.

Mot de delar av propositionen, som i det föregående inte upptagits till särskild behandling, har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Utskottets hemställan

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen — med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 90 icke kunnat av riksdagen oförändrad antagas och med avslag på de likalydande motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl., I: 749 av herr Holmberg m. fl. och II: 916 av herr Bohman m. fl., I: 750 av herrar Lundström och Bengtson samt II: 917 av herrar Hedlund och Ohlin, även som på motionerna I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg, II: 875 av herr Regnéll, II: 918 av herr Hermansson m. fl., II: 919 av herr Nordgren m. fl. samt II: 920 av herr Nordgren m. fl. — måtte antaga följande vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändrad lydelse av 35 § 2 och 4 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) med den ändringen, att 35 § 4 mom. erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

35 §.

4 m o m. Vinst, som — — — för avyttringen.

Såsom skattepliktig — — — yttre rationalisering.

Skattepliktig realisationsvinst enligt 2 mom. fjärde stycket anses icke föreligga när aktie i aktiebolag eller andel i handelsbolag eller ekonomisk förening överlåtes mellan sådana fö-

Skattepliktig realisationsvinst enligt 2 mom. fjärde stycket anses icke föreligga när aktie i aktiebolag eller andel i handelsbolag, ekonomisk förening eller utländskt bolag överlåtes

(Kungl. Maj:ts förslag)

retag inom samma koncern, om moderföretaget i koncernen är aktiebolag eller ekonomisk förening och den överlåtna aktien eller andelen innehaves som ett led i annan koncernens verksamhet än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom.

(Utskottets förslag)

mellan sådana företag inom samma koncern, om moderföretaget i koncernen är aktiebolag eller ekonomisk förening och den överlåtna aktien eller andelen innehaves som ett led i annan koncernens verksamhet än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom.

2) förordning om ändring i förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst;

B) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl.,

2) de likalydande motionerna I: 749 av herr Holmberg m. fl. och II: 916 av herr Bohman m. fl.,

3) de likalydande motionerna I: 750 av herrar Lundström och Bengtson samt II: 917 av herrar Hedlund och Ohlin,

4) de likalydande motionerna I: 751 av herr Sundin m. fl. samt II: 921 av herrar Sterne och Antonsson,

5) motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg,

6) motionen II: 875 av herr Regnéll m. fl.,

7) motionen II: 918 av herr Hermansson m. fl.,

8) motionen II: 919 av herr Nordgren m. fl., ävensom

9) motionen II: 920 av herr Nordgren m. fl.,

mätte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 17 maj 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, Yngve Nilsson*, Wärnberg*, Lundström*, Gösta Jacobsson, Wirmark, Paul Jansson, Sundin och Tistad; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Engkvist, fru Nettelbrandt, herrar Eriksson i Bäckmora, Andersson i Essvik*, Forsberg*, Kristenson, Larsson i Umeå* och Börjesson i Falköping.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

1) av herrar *Yngve Nilsson, Gösta Jacobsson och Magnusson* i Borås, vilka

dels uttalat:

Vi finner att frågan om beskattningen av kapitalvinster i samband med försäljning av aktier icke bör lösas särskilt utan bör behandlas i ett större sammanhang. I första hand kräves en samordning med markvärdekommitteéns väntade förslag till regler för beskattningen av vinster i samband med avyttring av fastigheter. Beskattningens avvägning måste ske mot bakgrund av övrig kapitalbeskattning, nämligen den årliga förmögenhets-skatten och arvs- och gåvoskatten, och med beaktande av reglerna för beskattning av juridiska personer och utdelning å aktier. Inkomstbegreppet i skattelagstiftningen bör också underkastas översyn i ett större sammanhang. Redan angivna omständigheter utgör tillräckliga skäl för ett uppskov med frågans lösning. Därtill kommer emellertid ytterligare att ett flertal praktiska frågor av betydelse över huvud taget icke gjorts till föremål för prövning vare sig i betänkandet eller propositionen, något som kräver kompletterande undersökningar. Den centrala frågan om en utvidgad aktievinstbeskattnings konsekvenser för näringslivets kapitalförsörjning och aktiesparandet måste ägnas tillbörlig uppmärksamhet före ställningstagandet. Skattens inverkan på rörligheten på aktiemarknaden, vilken ägnades uppmärksamhet i utredningsdirektiven men icke beaktats i propositionen, bör också närmare belysas.

I motionerna I: 749 av herr Holmberg m. fl. och II: 916 av herr Bohman m. fl. har påvisats att det av Kungl. Maj:t i proposition nr 90 framlagda förslaget till ändrad lagstiftning rörande beskattningen av aktievinster m. m. är behäftat med en rad brister och oformligheter i tekniskt hänseende. I motionerna har också framhållits det orimliga i att mot alla remissinstansers uppfattning utbryta denna fråga till isolerad behandling utan

att ta hänsyn till dess samband med andra skatteregler och väntade förslag på närliggande områden.

Utskottet bestyrker riktigheten av denna vår uppfattning och säger sig vara medvetet om att brister vidlåder förslaget. Utskottet har också slagit fast att det är nödvändigt att lagstiftningen blir föremål för överarbetning och samordning med de förslag som väntas från andra utredningar. Trots detta har utskottet inte väjt för att tillstyrka förslaget i praktiskt taget oförändrat skick och därvid sökt göra gällande att lagstiftningen skulle vara så angelägen från rättvis- och fördelningspolitisk synpunkt att den måste genomföras utan tidsutdräkt. Enligt vår mening är detta ett märkligt tillvägagångssätt. I verkliga krissituationer kan det måhända inte undvikas att riksdagen tvingas godta lagstiftningsförslag, vilka den redan från början funnit behäftade med uppenbara svagheter och inkonsekvenser. Däremot är det inte försvarbart att i lägen, då sådana yttre förhållanden inte föreligger, godtaga förslag, vilka i likhet med de nu föreliggande är tekniskt bristfälliga och vilkas rättsverkningar redan vid antagandet kan förutses bli direkt otillfredsställande och vilka inte tar hänsyn till rättssäkerheten.

Ett krav som medborgarna måste ha rätt att ställa på en ansvarsmedveten lagstiftande församling är att den inte medvetet annat än i yttersta nödfall medverkar till lagar och förordningar, vilka den inte själv anser godtagbara, vare sig i tekniskt hänseende eller med hänsyn till dess rättsverkningar. Enligt vår mening borde därför bevillningsutskottet ha avstyrkt propositionen nr 90 just med hänsyn till de brister, som utskottet självt påtalat. Utskottet har emellertid inte ens ansett sig böra föreslå att frågan uppskjutes till hösten för att därigenom få tillfälle att åtminstone bota de mest framträdande bristerna och utarbeta de förslag, vilka utskottet självt funnit önskvärda.

Enligt vår uppfattning är det tillämpade tillvägagångssättet inte förenligt med de krav på konsekvens och likformighet i beskattningen som riksdagen såsom lagstiftande församling på detta område måste upprätthålla. Uppenbarligen är ett sådant förfarande ägnat att sätta rättssäkerheten i fara och undergräva medborgarnas tilltro till riksdagens förmåga att stå fast vid tidigare antagna grundläggande lagstiftningsprinciper. Skadeverkningarna av lagstiftningsåtgärder av denna art kommer därför att sträcka sig långt utöver det nu aktuella området.

dels ock ansett att utskottet under punkten A bort hemställa,

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 749 av herr Holmberg m. fl. och II: 916 av herr Bohman m. fl. och med avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 90 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förnyad utredning under beaktande av de synpunkter, vilka kommit till uttryck i nyssnämnda motioner.

2) av herrar *Lundström, Sundin, Tistad*, fru *Nettelbrandt*, herrar *Eriksson* i Bäckmora, *Larsson* i Umeå och *Börjesson* i Falköping, vilka — under åberopande av innehållet i motionerna I: 750 och II: 917 — ansett, att utskottet under punkten B 3 bort hemställa,

att riksdagen med bifall till motionerna I: 750 av herrar *Lundström* och *Bengtson* samt II: 917 av herrar *Hedlund* och *Ohlin*, såvitt nu är i fråga, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t

dels uttala att den nya aktievinstbeskattningsslagstiftningen bör gälla som ett provisorium,

dels ock hemställa om utredning om en ny aktievinstbeskattning enligt följande riktklinjer:

a) Beskattningen bör ske på grundval av en verklig vinstberäkning med utgångspunkt från anskaffningskostnaden. Möjligheterna att genom olika schabloner förenkla vinstberäkningen bör undersökas.

b) Hänsyn skall tagas till penningvärdeförsämringen under innehavstiden.

c) Skatteplikt bör motsvaras av en korresponderande rätt till avdrag för förluster.

d) Samordning bör ske mellan aktievinstbeskattningen och andra beskattningsformer, t. ex. arvsskatt, förmögenhetsskatt och utskiftningsskatt, så att dubbelbeskattning förorsakad av kollisioner mellan olika beskattningsformer undvikas.

e) Familjeföretagens speciella förhållanden bör beaktas.

f) Strukturrationaliseringen inom näringslivet får inte genom beskattningen försvåras eller styras med selektiva medel.

g) Retroaktiv beskattning bör undvikas.

3) av herrar *Lundström, Sundin, Tistad*, fru *Nettelbrandt*, herrar *Eriksson* i Bäckmora, *Larsson* i Umeå och *Börjesson* i Falköping, vilka ansett, att utskottet under punkten A bort hemställa,

att riksdagen med bifall till motionerna I: 750 av herrar *Lundström* och *Bengtson* samt II: 917 av herrar *Hedlund* och *Ohlin*, såvitt gäller förslaget om införande av ett särskilt avdrag vid vinstberäkningen för att neutralisera penningvärdeförsämringen, måtte antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändrad lydelse av 35 § 2 och 4 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) med följande ändrade lydelse:

35 §.

2 mom. Till intäkt — — — tid (*realisationsvinst*).

Har egendom, — — — närmast dessförinnan.

Såsom skattepliktig — — — 5 år . . . 25 % » »

Avyttrar skattskyldig egendom som avses i c) och som den skattskyldige innehåft fem år eller mera skall som skattepliktig realisationsvinst räknas ett belopp motsvarande 10 procent av vad han erhåller för egendomen (försäljningssumman) efter avdrag för dels kostnad för avyttringen, dels ett belopp motsvarande två procent av försäljningssumman för varje år som egendomen innehåfts, dock högst tjugo år. Framstår det som sannolikt, att avyttringen icke skett med vinst överstigande fem procent av den sålunda reducerade försäljningssumman, skall skattepliktig realisationsvinst ej anses ha uppkommit. Från sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke under ett beskattningsår äger skattskyldig åtnjuta avdrag med 500 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levttillsammans med andra maken, får nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 500 kronor. I intet fall får dock skattskyldig åtnjuta avdrag med högre belopp än som svarar mot sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke.

Kan tillämpning — — — avyttringen sker.

Vad ovan — — — å tomträtt.

Har jordbruksfastighet — — — nämnda del.

4 mom. Vinst, som uppkommit genom att fast egendom eller annan lös egendom än sådan som avses i 2 mom. tredje stycket c) tagits i anspråk genom expropriation eller liknande förfarande eller eljest avyttrats under sådana förhållanden, att tvångsförsäljning som nyss sagts måste anses vara för handen, är icke i något fall att anse som skattepliktig realisationsvinst, dock att skatteplikt enligt eljest gällande regler föreligger därest det skärligen kan antagas, att avyttringen skulle ägt rum även om tvång icke förelägit. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning beträffande realisationsvinst vid upplåtelse av nyttjanderätt eller servitutsrätt till fastighet för obegränsad tid mot engångsersättning. Avyttras egendom som avses i 2 mom. tredje stycket c) under förhållanden som anges ovan, skall skattepliktig realisationsvinst icke beräknas till högre belopp än 10 procent av den enligt bestämmelserna i 2 mom. fjärde stycket reducerade försäljningssumman.

Såsom skattepliktig — — — yttre rationalisering.

Skattepliktig realisationsvinst enligt 2 mom. fjärde stycket anses icke föreligga när aktie i aktiebolag eller andel i handelsbolag, ekonomisk förening eller utländskt bolag överlåtes mellan sådana företag inom samma koncern, om moderföretaget i koncernen är aktiebolag eller ekonomisk förening och den överlåtna aktien eller andelen innehaves som ett led i annan

koncernens verksamhet än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom.

4) av herrar *Yngve Nilsson, Gösta Jacobsson och Magnusson* i Borås, vilka under hänvisning till innehållet i de likalydande motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. samt i motionerna I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg, II: 919 av herr Nordgren m. fl. och II: 920 av herr Nordgren m. fl. anfört följande:

På sätt aktievinstutredningen framhållit låter det sig ej göra att av börsutvecklingen under den gångna efterkrigsperioden, då den svenska industrin kunnat dra fördelar av att den vid krigets slut var intakt och haft möjligheter att genom självfinansiering göra omfattande investeringar för åstadkommande av en förbättring av produktionsapparaten, draga några slutsatser om kursutvecklingen för framtiden. Anledning är att antaga att vinst- och därmed även kursutvecklingen kommer att gå i en icke oväsentligt långsammare takt i fortsättningen. Den fortgående inflationen medför sina särskilda problemställningar. Det torde vara erforderligt att utforma en ny lagstiftning på området från dessa utgångspunkter och under nogsam samt hänsynstagande till näringslivets kapitalförsörjningsbehov.

Den i propositionen verkställda utformningen av beskattningen i två väsensskilda typer, nämligen dels beskattning av den *faktiska vinsten* inom den första femårsperioden från aktieförvärvet dels ock efter utgången av nämnda period beskattning efter schablon på *försäljningssumman*, synes innebära en mindre genomtänkt linje. Efter initialperiodens utgång är det inte längre vinsten som beskattas. Genom schablonen har den åsyftade vidgade vinstbeskattningen i realiteten icke blivit annat än en omsättningskatt på aktieförsäljningar. Schablonen är såsom beskattningsform, som departementschefen själv framhållit, i denna del oprövad såväl här som i utlandet. Den vilar otvivelaktigt på en felaktig skattemässig grundprincip. Att den kommer att utgöra en belastning av aktiemarknaden är odisputabelt. Till yttermera visso skapar den dessutom betydande praktiska tröskelproblem och degressiva effekter och medför därigenom en snedvridning av marknaden. De mindre framgångsrika företagen drabbas därvid hårdare än de mera vinstgivande.

Det av motionärerna i motionerna I: 746 och II: 915 utarbetade förslaget, vilket vilar på en konsekvent genomförd vinstberäkning med utgångspunkt från anskaffningskostnaden, synes oss utgöra ett positivt och praktiskt utformat bidrag till den offentliga debatten om en utvidgad aktievinstbeskattning. Därvid har genom olika detaljändringar eftersträvat en i jämförelse med aktievinstutredningens förslag åstadkommen väsentlig förenkling av beskattningssystemet, detta bl. a. med hänsyn till önskemålet av att underlätta taxeringsförfarandet. Tröskeeffekterna har begränsats, den degressiva effekten i huvudsak undanröjts. Förslaget synes oss därigenom vara bättre

ägnat än propositionens förslag att läggas till grund för lagstiftning i ämnet. Det utgör ett konstruktivt motförslag till propositionen utan den senares iögonenfallande svagheter. I motsats till propositionens förslag innebär detta motförslag, vilket i huvudsak torde böra ses som en enhet, en beskattning av den faktiska vinsten vid aktiers försäljning även efter initialperiodens utgång. Förslaget kännetecknas därav att det innefattar valfrihet för den skattskyldige mellan å ena sidan aktievinstutredningens huvudalternativ, innebärande att efter initialperiodens utgång 30 procent av vinsten skall inkomstbeskattas, och å andra sidan departementschefens schablon å tio procent av försäljningssumman.

Den av motionärerna föreslagna beskattningsformen skapar enligt vår mening en ändamålsenlig plattform för den utvidgade aktievinstbeskattningen. Det har bl. a. också den förtjänsten att det innefattar ökad likformighet. Att särskilt beaktande skänkts åt familjeföretagens problem finner vi riktigt. Att rätten till avdrag för förluster har utvidgats med ändamål att låta densamma någorlunda korrespondera med den utvidgade skatteplikten anser vi också rimligt.

De i motionerna I: 748 och II: 920 framförda förslagen utgör en värdefull komplettering av det föreslagna systemet.

På grund av vad sålunda anförts anser vi — därest riksdagen inte skulle bifalla yrkandet i reservationen 1) om avslag å propositionen nr 90 — att densamma bort ändras och kompletteras i följande hänseenden:

a) *Vinstbeskattning eller schablonbeskattning*

Under hänvisning till vad ovan anförts anser vi, att utskottet under punkten A 1 i denna del bort hemställa,

att riksdagen måtte

dels antaga följande förslag till ändrad lydelse av 35 §

2 mom. tredje stycket kommunalskattelagen:

»Såsom skattepliktig — — — 10 » ... 25 % » »

b) då fråga — — — (= prop.) — — — c) nedan:

om egendomen — — — 5 » ... 25 % » »

c) då fråga — — — (= prop.) — — — 5 år ... 25 % » »

d) då fråga är om vinst genom avyttring av egendom, som avses i c), om egendomen innehafts 5 år eller mera:

ett belopp motsvarande 30 procent av skillnaden mellan försäljningssumman och anskaffningskostnaden, beräknad på sätt framgår av anvisningarna till 36 § punkt 1.»

dels som en följd härav antaga följande lydelse av första meningen i det vid propositionen fogade förslaget till 35 §

2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen:

»På yrkande av den skattskyldige skall i fall som avses i d) såsom skat-

tepliktig realisationsvinst räknas 10 procent av vad som erhållits för aktien efter avdrag för kostnad för avyttringen.»

dels ock som en följd av förstnämnda yrkande antaga följande lydelse av punkt 1 av anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen:

»1. Vid beräkning — — — annan förvärvskälla.

Som framgår av 35 § 2 mom. d) skall i visst fall skattepliktig realisationsvinst uttas med 30 procent av skillnaden mellan försäljningssumman och anskaffningskostnaden. Såsom anskaffningskostnad skall därvid anses det genomsnittliga anskaffningsvärdet under förvärvsåret för egendom av det slag avyttringen avser förhöjt med ett belopp motsvarande 3 procent av sagda värde för varje år den skattskyldige innehaft egendomen.»

b) *Beskattningsobjekten*

I motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. yrkas att den föreslagna lagstiftningen inte skall äga tillämpning å limiterade preferensaktier och teckningsrätter vid nyemission. I nämnda motioner liksom även i motionen II: 919 av herr Nordgren m. fl. yrkas vidare att försäljning av investmentbolags och aktiefonders aktier icke skall bli föremål för beskattning, sedan aktierna innehafts fem år. Vidare yrkas i motionen II: 920 av herr Nordgren m. fl. att försäljning under ett kalenderår till samme köpare av aktier, som representerar minst 25 procent av aktierna i ett aktiebolag, icke skall bli föremål för beskattning.

Under hänvisning till innehållet i nu angivna motioner anser vi, att utskottet under punkten A 1 i denna del bort hemställa,

att riksdagen måtte såsom nytt femte stycke i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen antaga följande förslag, och skall i följd härav de föreslagna femte—sjunde styckena i nämnda moment i stället intagas som sjätte—åttonde stycke:

»Vinst vid avyttring av limiterade preferensaktier och teckningsrätter vid nyemission på grund av aktier skall icke upptagas såsom skattepliktig realisationsvinst, om den skattskyldige innehaft aktierna fem år eller mera. Icke heller skall vinst vid avyttring av lös egendom tillhörig investmentbolag eller aktiefond upptagas såsom skattepliktig realisationsvinst, om bolaget eller fonden innehaft egendomen i fem år eller mera. Såsom skattepliktig realisationsvinst skall ej heller anses vinst, vilken uppkommit genom avyttring av aktier i aktiebolag eller andelar i handelsbolag eller ekonomisk förening och liknande, i den mån aktierna eller andelarna innehafts minst fem år och under förutsättning att avyttring skett under ett och samma kalenderår till samme köpare samt omfattat minst 25 procent av samtliga aktier eller andelar i bolaget respektive föreningen.»

c) Aktier förvärvade genom benefika fång

I motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. har yrkats att vinst vid försäljning av aktier, som förvärvats genom arv, gåva eller annat benefikt fång, icke skall anses såsom skattepliktig realisationsvinst.

Under återopande av innehållet i nämnda motioner anser vi, att utskottet under punkten A 1 i denna del bort hemställa,

att riksdagen måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse av 35 § 2 mom. andra stycket kommunalskattelagen:

»Har egendom, som skattskyldig erhållit såsom gåva av make eller skyldeman, av givaren förvärvats genom fång, som ovan sägs, skall frågan om och i vad mån skattepliktig realisationsvinst skall anses föreligga bedömas med hänsyn till sistnämnda fång. Motsvarande skall gälla om make vid bodelning i anledning av andra makens död erhållit egendom, som förstnämnde make, före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, eller om make vid bodelning av annan anledning än andra makens död erhållit egendom, som någondera maken före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång. Har även den skattskyldiges fångesman erhållit egendomen såsom gåva av make eller skyldeman eller vid sådan bodelning som nyss nämnts, skall bedömningen ske, som om avyttringen verkstälts av den som närmast dessförinnan förvärvat egendomen på annat sätt än genom sådan gåva eller bodelning.»

d) Vinst i samband med utskiftning

I motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg yrkas undantag från realisationsvinstbeskattning av aktier, som efter femårsperiodens utgång inlöses i samband med utskiftning av aktiebolags tillgångar. Vi finner detta yrkande böra bifallas och anser därför, att utskottet under punkten A 1 i denna del bort hemställa,

att riksdagen måtte antaga följande ändrade lydelse av punkt 5 av anvisningarna till 35 § kommunalskattelagen:

»5. Skattepliktig realisationsvinst — — — annat försäkringsbolag.

Skattepliktig realisationsvinst eller avdragsgill realisationsförlust skall inte anses uppkomma, då skattskyldig i samband med utskiftning av aktiebolags tillgångar överlåter aktie, som den skattskyldige innehaft fem år eller mera.»

e) Schablonavdrag för äkta makar

I motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg samt i motionen II: 875 av herr Regnéll m. fl. föreslås att avdrag skall medges från schablonmässigt beräknad realisationsvinst med högst ettusen kronor för äkta makar, d. v. s. med dubbelt så mycket som för ensamstående. Härigenom skulle

regeln komma i samklang med vad som tillämpas på andra håll i kommunalskattelagen.

Under återopande av innehållet i nämnda motioner anser vi, att utskottet under punkten A 1 i denna del bort hemställa,

att riksdagen måtte antaga följande lydelse av andra—
fjärde meningarna i förslaget till 35 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen:

»Från sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt c) eller d) under ett beskattningsår äger skattskyldig åtnjuta avdrag med 500 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levtt tillsammans med andra maken, får nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 1 000 kronor. I intet fall får dock skattskyldig åtnjuta avdrag med högre belopp än som svarar mot sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt c) eller d) ovan.»

f) Avdrag för realisationsförlust

I motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg yrkas att avdrag för realisationsförlust på aktier eller andelar, som innehafts i minst fem år, skall medges med 25 procent av den redovisade förlusten, oavsett om förlusten kan avdras från skattepliktig realisationsvinst eller ej.

Vi återopar motiveringen i nämnda motion för detta yrkande, vilket vi finner böra bifallas som en logisk konsekvens av en evig vinstbeskattning. Vi anser därför, att utskottet under punkten A 1 i denna del bort hemställa,

att riksdagen måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse av 46 § 1 mom. samt punkterna 2 och 3 av anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen:

46 §.

1 mom. Därest vid — — — samma kommun.

Avdrag är icke medgivet för underskott å icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom, såvida fråga icke är om realisationsförlust å egendom som avses i 35 § 2 mom. tredje stycket d). Ej heller är avdrag medgivet för underskott å deltagande i lotteri, för underskott å fastighet och rörelse i utlandet eller för underskott, som uppstått därigenom, att avdrag, varom förmåles i 45 §, överstigit nettointäkten av förvärvskällan, och ej heller för underskott i den mån hänsyn därtill tagits vid beräkning av sjömansskatt.

Anvisningar

till 36 §.

2. För att förlust å icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom skall få avdragas erfordras, att förlusten under beskattningsåret uppkommit genom avyttring av fast eller lös egendom, som förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång och varit i säljarens ägo, om det är fastig-

het, under mindre än tio år eller, i fråga om strömfall eller rättighet till vattenkraft, under mindre än femton år eller, om fråga är om egendom som avses i 35 § 2 mom. tredje stycket b), under mindre än fem år. Realisationsförlust beräknas efter samma regler, som gälla för beräkning av realisationsvinst.

Har den avyttrade egendomen innehafts under sådan tid, att därest vinst uppstått vid avyttringen, vinsten jämlikt 35 § skolat allenast till viss del hava räknats till skattepliktig realisationsvinst, må avdrag åtnjutas endast för däremot svarande del av förlusten. Därvid skall realisationsförlust å egendom som avses i 35 § 2 mom. tredje stycket d) upptagas till 25 procent av den framkomna förlusten.

Avdrag må — — — skattepliktig realisationsvinst.

Avdrag är — — — i lotteri.

3. I punkt 6 av anvisningarna till 18 § angives vad som beträffande icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom ävensom deltagande i lotteri utgör en särskild förvärvskälla. Avdrag enligt punkt 2 här ovan för realisationsförlust får endast göras från realisationsvinst eller lotterivinst, som uppkommit i samma förvärvskälla som realisationsförlusten, såvida fråga icke är om realisationsförlust å egendom, som avses i 35 § 2 mom. tredje stycket d) och som den skattskyldige innehaft i fem år eller mera. Av 46 § 1 mom. framgår, att, om härvid underskott uppstår, detta icke får avdragas från inkomst av annan förvärvskälla med mindre fråga är om realisationsförlust å egendom som avses i ovannämnda 35 § 2 mom. tredje stycket d).

g) Beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst

I motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg har yrkats att förordningen om skatteberäkning för ackumulerad inkomst skall äga tillämpning på alla aktievinster efter femårsperiodens utgång. I propositionen har föreslagits att förordningen endast skall äga tillämpning vid försäljning av aktier eller andelar i s. k. fåmansbolag.

Under åberopande av den i nyssnämnda motion intagna motiveringen anser vi, att utskottet under punkten A 2 bort hemställa,

att riksdagen måtte antaga följande

Förslag
till
Förordning
om ändrad lydelse av 3 § 4 mom. förordningen den 30 november 1951
(nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad
inkomst

Härigenom förordnas, att 3 § 4 mom. förordningen den 30 november 1951 angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

3 §.

4 mom. I fråga om inkomst av *tillfällig förvärvsverksamhet* gälla förordningens bestämmelser, såvitt avser realisationsvinst, endast intäkt genom vinst, beräknad enligt 35 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen vid avyttring av aktie eller andel i bolag eller ekonomisk förening.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall tillämpas i fråga om vinst genom avyttring den 1 januari 1967 eller senare av sådan egendom som avses i 35 § 2 mom. tredje stycket d) kommunalskattelagen.

h) *Avdrag för latent skatteskuld*

I propositionen har departementschefen inte ansett sig böra ta hänsyn till det förhållandet att flertalet aktier i fortsättningen kommer att vara behäftade med en latent skatteskuld. Vi finner det stötande att staten på detta sätt skall ta ut förmögenhetsskatt på ett värde som uppenbarligen inte motsvarar det verkliga värdet sedan hänsyn tagits till skatteskulden. Vi anser därför i likhet med vad som yrkats i motionen I: 748 av herrar Eskilsson och Lundberg att värdet å aktier och andelar vid förmögenhetsbeskattningen skall reduceras med 6 procent.

På grund härav anser vi, att utskottet under punkten A bort hemställa, att riksdagen måtte antaga följande

Förslag
till
Förordning

angående ändrad lydelse av 4 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 577)
om statlig förmögenhetsskatt

Härigenom förordnas, att 4 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

4 §.

Värdesättning av — — — meddelade bestämmelser.

Fastighet, frälseränta — — — densamma åsatt.

Tomträtt eller — — — normala förhållanden.

Lös egendom, — — — är nedlagd.

Fordran, som — — — förfallen ränta.

Fordran, som — — — upptagas icke.

Värdepapper, som noteras å inländsk eller utländsk börs, upptages till det noterade värdet, såframt antagas kan, att detta motsvarar vad som må hava varit påräkneligt vid försäljning under normala förhållanden. Värdepapper, som avses i 35 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen och innehafts i fem år eller mera, skall upptagas till ett med 6 procent reducerat värde.

Annan för — — — under beskattningsåret.

Kapitalvärdet av — — — normala förhållanden.

(Se vidare anvisningarna.)

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967 och skall första gången tillämpas vid 1967 års taxering.

i) *Ikraftträdandebestämmelserna*

Enligt vår mening visar den retroaktivitet som präglar det framlagda förslaget i proposition nr 90 en upprörande nonchalans mot medborgarnas krav på rättssäkerhet. Det borde vara självklart att vinster, som uppkommit innan lagstiftningen trätt i kraft eller ens varit påtänkt, inte bör bli föremål för beskattning. I annat fall undanrycks en av grundvalarna för vårt skattesystem. Medborgarnas berättigade krav på att kunna planera måste fordra att retroaktiva åtgärder av denna art undviks.

Vi anser därför att ikraftträdandebestämmelserna bör ges en helt annan utformning än den de erhållit i propositionen. Vi utgår ifrån den i motiionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. ifrågasatta ordningen och anser, att utskottet under punkten A 1 i denna del bort hemställa,

att riksdagen måtte antaga följande ikraftträdandebestämmelser till de föreslagna ändringarna i kommunalskattelagen:

»Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling och skall tillämpas i fråga om avyttring av sådan egendom, som avses i 35 § 2 mom. fjärde stycket, om avyttringen sker den 1 juli 1966 eller senare.

I fråga om egendom som nyss sagts, vilken den skattskyldige förvärvat eller skall anses enligt de nya bestämmelserna ha förvärvat före den 1 juli 1966 gäller följande särskilda bestämmelser. I stället för erlagd köpeskilling må på yrkande av den skattskyldige beträffande börsnoterade aktier och motsvarande såsom anskaffningskostnad upptagas värdehandlingens noterade värde den 30 juni 1966. För andra aktier eller andelar, vilka förvärvats före den 1 juli 1966, må på yrkande av den skattskyldige anskaffningskostnaden anses motsvara aktiens verkliga värde den 30 juni 1966. Därest värdet per den 30 juni 1966 lägges till grund för vinstberäkningen får avdrag icke ske för utgift eller kostnad som hänför sig till tid före den 1 juli 1966. Inte heller må i sådant fall vid beräkning av vinst enligt 35 § 2 mom. tredje stycket d) innehavstid före sistnämnda dag tillgodoräknas den skattskyldige vid bestämmandet av storleken av det tillägg, varmed anskaffningskostnaden enligt punkt 1 av anvisningarna till 36 § skall ökas.»

k) *Värdering av icke börsnoterade aktier*

I motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. har yrkats utredning om ändrade regler för värderingen av aktierna i icke börsnoterade bolag och bland dem familjeföretagen. Vi finner det angeläget att bättre värderingsnormer utarbetas och anser, att utskottet under punkten B 1 bort hemställa,

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 746 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 915 av herr Lothigius m. fl. måtte i skrivelse till Kungl. Maj:ts anhänga om utredning av frågan om ändrade regler för värdering av icke börsnoterade aktier.

5) av herrar *Yngve Nilsson, Gösta Jacobsson och Magnusson* i Borås, vilka ansett, att — därest riksdagen icke skulle bifalla yrkandet i reservationen 1) eller yrkandena i reservationen 4) under punkterna c) och i) — följande ändringar i Kungl. Maj:ts proposition nr 90 bort vidtagas:

a) *Avdrag för latent skatteskuld vid arvs- och gåvobeskattningen*

På sätt framhållits i motionen I: 748 av herr Eskilsson och Lundberg måste — om även benefika fång skall dras in under den eviga realisationsvinstbeskattningen på aktier etc. — hänsyn härtill tas vid arvs- och gåvobeskattningen. Det är inte tillräckligt att, som departementschefen föreslagit, avvakta en kommande utredning i ämnet, utan lagstiftningsåtgärder, om än av provisorisk natur, bör tillgripas redan nu. Som en lämplig lös-

ning finner vi därvid att ett avdrag medges vid värderingen av aktier och liknande tillgångar på så sätt att värdet reduceras med 6 procent motsvarande den latenta skatteskulden. Vi anser således att utskottet under punkten A bort hemställa,

att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

Förordning

angående ändrad lydelse av 23 § förordningen den 6 juni 1941 (nr 416)

om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom förordnas, att 23 § förordningen den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

23 §.

Vid uppskattning — — — egendom iakttages:

A. Tomträtt eller — — — skedd försäljning.

B. Aktie, obligation — — — angivna grund.

Är fråga om sådan egendom som avses i 35 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen iakttages dock, att, om egendomen innehafts i fem år eller mera, värdet skall reduceras med 6 procent.

C. Fordran uppskattas — — — skedd försäljning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967; dock att äldre bestämmelser om arvsskatt och gåvoskatt fortfarande skola tillämpas, därest skattskyldighet inträtt före nämnda dag.

b) *Ikraftträdandebestämmelserna*

Därest den i reservationen 4) under punkten a) av oss förordade vinstbeskattningen inte godtas, finner vi, att ikraftträdandebestämmelserna bör utformas på så sätt, att de nya bestämmelserna skall gälla försäljningar först efter utgången av år 1966 samt att bestämmelserna över huvud taget inte skall tillämpas vid försäljning av aktier, som förvärvats före år 1962. Vi anser därför att utskottet under punkten A bort hemställa,

att riksdagen — därest yrkandet i reservationen 4) under punkten a) icke bifalles — måtte antaga följande lydelse av ikraftträdandebestämmelserna:

»Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall tillämpas i fråga om avyttring den 1 januari 1967 eller senare av sådan egendom, som avses i 35 § 2 mom. fjärde stycket och som den skattskyldige förvärvat efter utgången av år 1961.»